

Εκάτι kenó Jǫn

Μενυιη ebhén bechi amem ekáti-ne

¹ Εκάτι ενε έρèμ έτι menyιη ebhén bebhəŋə be fakari mandú mpok. Mandem achyé nyaka Yesu Kristo menyιη ebhə be yi antəŋ bə ntá bǫbetək abhi. Yesu ató ye ángel aka mmǫbetok aywi Jǫn arιηi bhə.

² Jǫn até ntísie ndű Eyəŋ Mandem, ne ndű menyιη ebhen Yesu Kristo ákú yi arιηi. Asíŋ yěntiki enyιη ene yi ághó.

³ Έρι εcha ntá mmű-ne ápày ne eyəŋ amfay beyəŋ ebhén-ne bérèμ έτι menyιη ebhen bebhəŋə be fakari. Έρι εcha ntá bo abhen bátà batú beghok ndű bápày ekáti ene ne mámbəre menyιη abhen básíŋí amem ekáti ene mbənyune mpok ane menyιη ebhen bebhəŋə be fakari arəp chi kekwoť.

Jǫn átó bakak ntá beka bǫnkwó Yesu tándrámət

⁴ Mme Jǫn nchí siŋ ekáti ene ntá beka bǫnkwó tándrámət abhen báchí atú Esia. Mandem mmu achi néne, abhak té nyaka, ne átwǫ ántəŋ be berĩndu, anchye bhe kpák. Befónó tándrámət ebhen bechi besí enəkó kefə Mandem méntəŋ nkwo bhe berĩndu, ménchye be kpák.

⁵ Ne Yesu Kristo mmu achi ntísie Mandem ane tetep ántəŋ be berĩndu, anchye bhe kpák. Yi chí mmű mbi ane áfú ndű newú, ne Mfə bafǫ mmik. Akəŋ bhesé ne aféré bhesε ndű bebú ne manəŋ ami.

⁶ Akɛ bεse sέmbák bǒbhi abhen yi achi Mfǒ wap. Akɛ bé sέmbák bachiǎkap ntá Etayi Mandem. Keném ne kefǒ chí eki mpoknkem. Amen. *

⁷ Ghok ka, yi átwǒ amem nebháŋ, ne chǒŋ yěntiki mmu angǒ yi ne amík. Ne yěntiki mmu ane áyéμέ yi ne nekǒŋ ághǒ chǒŋ yi nkwǒ. Manerékeré bho ankem fá amík báďi chǒŋ kebho ěti yi. Ebhǒŋ befakari enyu eyǒ. Amen.

⁸ Acha Mandem Betan Menkem ářem be, “Me ke Nchi kɛ yěntiki enyiŋ émbo bebhak ne Me ke nchi kɛ yěntiki enyiŋ entwǒ ndŭ Ngwenti.” † Yi achí néne, achí tǔ mpok mmik ábhíkí re bho, ne átwǒ chǒŋ.

Jǎn aghǒ Yesu Kristo ne amík

⁹ Mme Jǎn mǒmáyeKa, me mmŭ amǒt ndŭ nkwǒ bakoŋo Yesu ké nchí siŋ ekáti ene. Nchí nson amǒt ne be ndŭ besǒŋǒri ebhen séghǒ, ne ndu Yesu achi Mfǒ ywese ne ndŭ sechi kpirí ndŭ ekébhénti eyese. Nchí mŭkenǒŋ amem etǒk nentinyén ené bábhìŋi be Pátmǒs ndu nchi ghati bo Eyǒŋ Mandem ne nte ntísie ndŭ menyiŋ ebhen Yesu áká bo bárŋi.

¹⁰ Ndŭ nywǒbhé neywěmǔet nemǒt, ené Efónó Bedyere achi ne me, ngók eyǒŋ etanatan ndŭ éfú me ansem. Ebhák mbǒ eyǒŋǒ mmba.

¹¹ Ere rem be, “Sǒt ekáti siŋ yěntiki enyiŋ ene óghǒ, ónto yǒ ntá bakwǒ bo Yesu tándrámǒt awu etǒk Efesǒs, ne etǒk Smína, ne etǒk Pégamǒm, ne etǒk Tiatíra, ne etǒk Sádís, ne etǒk Filadélfia, ne etǒk Laodísia.”

---

* **1:6** Amen ndu Kényan chi “Embák nǒ”. † **1:8** Ndŭ eyǒŋ Grik chi Alfa ne Omega. Alfa chi enyiŋí mbi ndŭ basiŋí Grik. Omega ke achoko nnet ndŭ basiŋí Grik. Ghǒ nkwǒ 21.6 ne 22.13.

12 Njibhiri ye mmæet ndu béghə mmu ane eyəŋ eyi étwə ntá ya. Ngó menyih pú tándrámət ebhen bépəkwə berónó mkpak.

13 Ne nénti menyih erəŋə bhə, ngó mműfú. Abhak mbə Mmu ane áfú ntá Mandem. Abhón *éwet amæet ene éghaka yi te ndű memǐ-bekak. Agwót mgbat nkæet ane bághókó ne pú ambeápak.

14 Emenénti yi ebhak pépəpəp mbə etəkwəfiəŋ. Nti ywi ábhák enyumət. Amík ayi ábhák mbə ngó ane ádű.

15 Bekak ebhi bebhak mbə *bróns ane básónó ne etantí ngó ndu béfére ménýíŋí ménkem aré. Eyəŋ eyi ébhak mbə ewaré tutunyén.

16 Akém mambe tándrámət ne awónem aywi. Akparenja nsem épáy ane áchap are fú yi anyu, ne besí bhi bere ghə mbə mmok ane ngósí.

17 Mpok ngó yi, nkwén bekak ebhi nkáy mbə ngú. Ke yi anyanə awónem aywi me amæet arem be, “Ŋké chay, Mmə kě nchí Ambí ne Ansem.” †

18 Mmə kě nchí mmu ane achi nepém. Ngű nyaka, ke ghó, nchí nepém mpoknkem. Ne mbəŋ betan ndu bekwə bawú mambak nepém, ne mbəŋ efiŋí ndu ménéne etəkó bawú.

19 Síŋ ye yěntiki enyih ene óghó, ebhén béchí, ne ebhen bébhónó béfákari ansem mpok.

20 Mbák chi enyih bhésé bhésé ene eyihí mambe tándrámət ane óghó ndű awónem awa ne menyih gol tándrámət ebhen bépəkwə berónó, diŋí bé mambe tándrámət chí bəángel tándrámət abhen bábhəbheri beka bənkwo tándrámət. Ne menyih

† 1:17 Me ke Nchí “Ambí ne Ansem”: Echi enyih émət ne “Alfa ne Ŋmega”.

ebhen bépòkò berónjò tándrámat chí beká bõnkwo tándrámat bhò.

2

Ekáti ené Yesu átó ntá eka bõnkwo ene etak Efesòs

¹ Yesu aghati Jön be, “Sín ekáti-ne tó ntá ángel ane ábhàbheri bõnkwo abhen etak Efesòs. Sín, kà bó mándíní bé beyòη ebhen béfú ntá mmu ane ákémé mambe tándrámat ndũ awónem aywi, ne àkò néntí menyìη pú tándrámat ebhén bépòkò berónjò.”

² Yesu aròk ambi béré̀m be, “Ndíńí betik ebheka, ndíńí nsòńtí ane mánèp ndu betik, ne ndíńí ndũ bătè kpirí ndu ekébhénti. Ndíńí be bãpú chye mbi ntá bõ babúabũ. Ke mãmò bo abhen bārè̀m be bachi bõnto ené bãpú, ne bãghò be bãpú bõ tetep.

³ Ndíńí be bătè kpirí ne ekébhénti ne bãkà besòjòri ebhen bãghò èti ya kepòp bekà nò.

⁴ Ke enyìη émat echi ne bhe ené mbíkí kòη. Ekòη ené mbi ené bãbhòjò nyaka ne me epet epu.

⁵ Tik ye ka enyìη ene ékú bãkwéné ansem, mǎntík nsem ndũ bebú ebheka mǎmpet mǎnkũ nòkò berítí betik ebhen bãkà nyaka. Mbák épú nò, chòη ntwo ntá yeka mferé enyìη eyeka ene épòkò berónjò ndũ nebhet ane yò echi.

⁶ Ke nchí kaka bhe ndũ enyìη émat. Bǎpap menyìη ebhen bakòjò Níkolás bãkà nkúbhé mbonyu mpábhé bhò.

⁷ “Mmũ ane ábhónjò batú ángók enyìη ene Efónjò Mandem árè̀m ntá beka bo Kristo. Yèntiki mmu ane ánú ásórè awónem, nchí chye yi mbi be anyie kepem

ekén enək ene échyè nepém. Yó echí amem *nebhuet manák Mandem.”

Ekáti ene Yesu ató ntá bõnkwo abhen etək Smáyina

⁸ Yesu arək ambi bégháti Jón be, “Sín ekáti ene to ntá ángel ane ábhàbheri bõnkwo abhen etək Smína. Sín kə bó mándíní bé beyəη ebhen béfú ntá Mmũ ane achi nebhõnet ne ngwenti, yí mmú ágú nyaka ke apetnsem ndũ nepém.”

⁹ Yesu arək ambi berem be, “Ndíní besəηəri ne kechep ekeka. Ke ndũ baraká Mandem bábhəη beyä menyih. Ndíní bebéptí menyih ebhen bõ bárəm eti yeka. Bóbhə chí bo abhen bárəm be báchi bo Israel ene bápu. Báchi chi nkwo Satan.

¹⁰ Báké chá y besəηəri ebhen bétwə be ambi. Ghok ka, mfə befónó bebábebe akə chəη mámfye mbək ayeka ekerékenəη ndu memə bhe. Ne chəη mámbəη esəηəri ndũ manywəp byó. Ke bóη ka neka te ndũ newú. Ne chəη mámbəη nepém enen nebhiki bhəη ngwenti mbə nta kenókó mbənyune mánu básot awónem.

¹¹ “Mmu ane ábhónó batú, ángók enyih ene Efónó Mandem árəm ntá beka bõnkwo. Mmu ane ánú ásóré awónem, newú enen nejwi apay népu tək yi.”

Ekáti ene Yesu ató ntá bõnkwo abhen etək Pégamum

¹² Yesu arək ambi bégháti Jón be, “Sín ekáti ene tó ntá ángel ane ábhàbheri bõnkwo abhen etək Pégaməm. Sín kə bó mándíní bé beyəη ebhen béfú ntá mmu ane ábhónó akparenja nsem epay ane ácháp.”

13 Yesu arək ambi berem be, “Ndíñí nebhuet ane bächí are. Chí nebhuet ane enókó kefo Satan echí! Bäte kpirí ne me ne bǎbhíkí bhət besiki nti ne me yě chí ndũ mpok ane bǎwáy Antipas mmu achi nyaka ntísie wa ane ághàti nyaka bǎ tetep Mandem ne nti nemət. Bǎwáy yi nenti eneka ndũ nebhuet ane Satan áchòkò.

14 Ke mpǎy menyin bechi ne bhe ebhén mbíkí kəŋ. Mbək yeka bákòŋo menyin ebhen Balam átónó. Balam ätəŋ nyaka Bálak enyü yí akway beka bo Israel mánkwén ndũ bebú, ne be mányíé nenyíé enen bayere bachye mbə akap ntá bəmandem nsé, ne mánkə nəkə barak épusi.

15 Enyumət ke échí bé mbək yeka nkwo bäte kpirí ndũ menyin ebhen bakoŋo Nikolas bátəŋ, * beka bə mankwen ndũ nkúbhé bebú ebhen.

16 Ndu echí nə, tík ká nsem ndũ bebú ebheka. Mbák épú nó, chəŋ ntwə ntá yeka mandú mpok, nsət akparenja nsem epay wu nə áfù me anyu ne ácháp, nnu ne bhə.

17 Mmũ ane ábhónó batú ángók enyin ene Efónó Mandem árəm ntá beka bǎnkwo. Mmũ ane ánú asət awónem, chəŋ nchyé yi nenyíé enen bǎbhini be mána, enen bǎbhésé amfay. Ne chəŋ nchyé yí ntay nkwo enen nechi pépép, enén básíñí nnyén nekə aré. Yě mmu abhíkí riŋi nnyén nekə enə, ebhiki fuet chi mmu ane báchyè yi nə.”

Ekáti ene Yesu átó ntá bǎnkwo abhen etək Tiattira

18 Yesu arək ambi beghati Jón be, “Síŋ ekáti ene ntá ángel ane ábhàbheri bǎnkwo abhen etək

* **2:15** Echí mbə be nkwo Nikolaus bátəŋ nyaka nkúbhé menyü menyin ebhen Balam átónó.

Tiatíra. Síη kα bó mándíηί bé beyǝη ebhen chi beyǝηό Mmǝ Mandem mmǔ amík ayi ápè chuuu mbǝ nérí-ngó, bekak ebhi méngǝǝ nǝkǝ ηwanǝηwanǝη mbǝ bróns ane básóηό ne etanǝtí ngó báfééré ményíηί aré.

19 “Ndíηί betik ebheka, ndiηi ekǝη eyeka ne enyǔ básíkí nti ne me. Ndíηί enyǔ bákwák bati ne ndǔ bǎté ne ekébhénti. Ne ndíηί bé betik ebhén bákwà néne béchá ebhén mbi.

20 Ke enyíη echi ne bhe ené mbíkí kǝη. Bě bǎrǝ ngǝré ane bábhìηi be Jésebel ambak nenti eneká. Yí ábhíηί mmǝet eyi be ndemekerpǝnti ne á̀tǝη andwǝ nǝkǝ bǝ betok abha be mánkα nǝkǝ barak épusi ne be mányie nǝkǝ nenyíé enén báyééré báchye mbǝ akap ntá mandem nsé.

21 Nchyé yí mpok be ántíknsēm ndǔ bebá ebhi, ke abhíkí ka betiknsēm ndǔ barak epúsí yi.

22 Ghók ká, chǝη ntēmsi yí ne neme, ne mbák bo abhen bákwèn berwǝp ne yi bábhíkí tiknsēm ndǔ bebéptí barak ayi, chǝη nkα bó mámbǝη beyǎ esǝηǝri.

23 Chǝη nsǝt newú nsak bo abhen bákǝηǝ menyíη ebhen yi á̀tǝη. Ne chǝη beká bǝnkwǝ mankem mándiηi bé Mmē kě nchí chak nkaysi bo ne bati yap, ne chǝη ríkap yǝntíkí mmu ayeka békóηό ebhi betik.

24 Ke mbák chí be nkwǝ achak amēm etǝk Tiatíra abhen bábhíkí te kákátí ndǔ menyíη ebhén Jésebel á̀tǝη, be bho bábhíkí ghǝk menyíη ebhen mbǝk bǝ bábhìηi be barak Satan ane á̀ré bhese, nchí ghati bhe be, mpú chye be yě ntu áchák.

²⁵ Ndiere enyiyi émɔt ke nchí ghati bhe. Tě ká kpirí ndũ menyiyi ebhen mǎnókó kpáte mǎmpetnsem.

²⁶ Mmũ ane ánú ásóré awónem, ne áròṅ ambi békũ menyiyi ebhen ndeme te ndu ngwenti, chòṅ nchyé yi betan amfay bõ betakó mmik,

²⁷ nkubhe mbò enyu Etaya áchyé me betan amfäy yap, chòṅ yí ankém kẹfò amfay yap ne enókó kẹfò ene baghoko ne ese awò. Anchòkòti bhò mbò enyu bádèp etě ntòp amik érchòkòti.

²⁸ Chòṅ nchyé yi nembe enen neyinywòp ndu betan be anu asòt awónem.

²⁹ Mmu ane ábhónó batú ángók enyiyi ené Efónó Mandem ághàti bẹka bõnkwó.”

3

Ekáti ene Yesu ató ntá eka bõnkwò abhen etak Sádís

¹ Yesu aròk ambi beghati Jǎn be, “Sín ekáti ene tó ntá ángel ane ábhàbheri bõnkwò abhen etak Sádís. Sín kũ bò mandini be beyòṅ ebhen bífú ntá mmu ane ábhónó befónó Mandem tándrámòt ne mambe tándrámòt. ‘Ndíní betik ebheka. Bǎbhòṅ erítí nnyén besí bho be bǎchí nepém, ené bǎchi bawú.

² Némé ká mǎmfyé betan be mandu betan ane áróbhé áké kpiki émay mǎngú. Nchí rem nò mbonyune ngó be betik ebheka bébhíkí jwi pòot besí Mandem mmu métòk.

³ Tik ye ka menyiyi ebhen bǎghókó ne bǎkòṅo. Tik ká nsem ndũ bebá ebheka, ne kón ká menyiyi ebhen bǎghókó. Mbák bǎbhíkí ñeme, chòṅ ntwó ntá yeka mbò ngép, ne bapu rini mpok ane métwò.

4 Kε mbək bö bābhæet ndũ nkwo yeka awu etək Sádís abhen bābhíkí nyɔp nkú eyap ne bakwap. Chəŋ bö mánkə ne me ne nden pérép amæet, mbənyune bákway bo abhen bákə ne me.

5 Mmu ane ánú asət awónem báfyε yí éwεt pérép amæet, ne mpú fεε nnyén eni ndũ ekáti nepém. Chəŋ ndem besí Etaya ne bəángel be yi achi mmu wa.

6 Mmu ane ábhónó batu ángók enyih ene Efónó Mandem ághàti beká bönkwo.’”

Ekáti ené Yesu átó ntá bönkwo abhen etək Filadélfia

7 Yesu arək ambi bégháti Jǫn be, “Sín ekáti ene tó ntá ángel ane ábhəbheri bönkwo abhen etək Filadélfia. Sín ká bö mándíní bé beyəŋ ebhen béfù ntá mmũ ane achi Nyáná, mmũ tetep, yí mmu ákémé efíní Mfə Debhít. Mpok yi ánéné yě mmu apu kway betyep, ne mpok yi atyebhe, yě mmu apú kwáy ménéne.”

8 Yesu arək ambi berem be, “Ndíńi betik ebheka. Ghók ká, nnéné mbńnywəp ndó fúú ntá yeka ané yě mmu ápu kway betyep. Ndíńi be bābhəŋ chi mandú betəŋ, Yě nó, bākòŋo eyəŋ eya ne bābhíkí bæ me.

9 Kε mbák chí bönkwo bakoŋo Satan abhen bārəm bé báchí bo Israel ené bápú ke básè chi nsé, chəŋ nkə bö mántwo mántep mánén besí ebheká ne nkə bö mándíní be nkəŋ be.

10 Mbák chí bhe, bābhúré eyəŋ eya, bārók ambi bete kpirí ndũ ekébhénti. Eti yə, chəŋ mbak ne bhe be báké chwe ndũ esəŋəri ené étwə məmə bo abhen báchi fá amik mankem.

11 Mětẁò mandú mpok. Tě ká kpirí ndũ menyĩŋ ebhen bãbhónó be yě mmu áké fəŋə nta kenóko yeka ané átòŋ bé mǎnu bãsot awónem.

12 Mmu ane ánu àsot awónem, chəŋ ntep yi mbə ekwap amem ekerákap Mandem Mmu mětòk, yí kefú are wáwák. Ne chəŋ nsĩŋ nnyén Mandem ne nnyén etək Mandem yi amuet. Etək eyə chi Yerúsalem ane nkə ane áfù amfay ntá Mandem átẁò fá amik. Chəŋ nsĩŋ nnyén nekə ena nkẁə yi amuet.

13 Mmu ane ábhónó batú ángók enyĩŋ ene Efónó Mandem ághàti beká bǝnkẁə.”

Ekáti ene Yesu ató ntá bǝnkẁə abhen etək Laodisia

14 Yesu arək ambi beghati Jǫn be, “Sĩŋ ekáti ene tó ntá ángel ane ábhàbheri bǝnkẁə abhen etək Laodisia. Sĩŋ kə bə mandĩŋi be beyəŋ ebhen befű ntá mmu ane bãbhĩŋi be ‘Amen.’ Yi achi mmũ tetep ne Ntísie ane tetep. Mandem afuet chi nta yi ke ághoko menyĩŋ menkem.”

15 Yesu arək ambi berem be, “Ndĩŋi betik ebheka. Bǎchí mbə manyiep amen ásótí, sŋ be kesəŋ, kwen be kekwen! Eri be mǎmbák mbə manyiep bakwen, mbák épú nə, mbə manyiep basəŋ.

16 Těndu bachí mbə manyiep amen ásótí, kwen bə kekwen, sŋ bə kesəŋ, chəŋ mpá be mféré anyu wa.

17 Yěntiki mmu yweka ǎrəm be, ‘Nchí mǎnkáp, mbəŋ beyǎ menyĩŋ. Mbíkí chep yěnyĩŋ.’ Ke be bãbhíkí rĩŋi be bãchi ndũ ekwet. Bǎchí bo abhen mmu ábhónó beghə be ntínsə, bachí bachébhébo, bachí manemamík, bachí bebhó bewó.

18 Nchí nie ye bhe be mǎntwə ntá ya mǎnkú pú ane básónó ango bafere ményín menkem aré bé mǎmbák bǝ bakáp tetep. Twó ká ku nden pépép mǎmfyé amæet bé mǎnkúti bebhó bewə ebheka ebhen béchye bhe ntíanwóp. Twó ka, mǎnku babhé mǎmfye amík be mǎnkwáy beghə mban tetep.

19 “Nchí nyure bo abhen nkónó, nchyé bhə ntemsí. Fié ye ka betan bekə menyín ebhen bechi chak, mantik nsem ndǔ bebá ebheka.

20 Ghók ká, nchí ambinywəp téé nchí dep. Mbák mmú aghok eyə eya ánéne mbinywəp chəy nchwe anywóp, nnyíé nenyíé ne yi.

21 Mmu ane ánù ánsət awónem, chəy nchyé yí betan be anchəkə ne me ndǔ enəkó kefə eya, nkúbhé mbə enyǔ mambəy nnú, nsət awónem, nchəkə ne etayá ndǔ enəkó kefə eyi.

22 Mmu ane ábhónó batú, ángók enyín ene Efónó Mandem ághàti bákwo bo Kristo.”

4

Jón aghó enəkó kefə Mfay

1 Awu áfáéré nókó, njini ngó mbinywəp ane achi fúú amfay. Ne mpət ngók eyəyó mbi ene nnán nyaka ngoko ndǔ éghàti me menyín ne eyəy mbə ené mmbá. Ngók ndǔ yə érəm ntá ya be, “Twó wen amfay, ne chóny ntəy wə menyín ebhen chəy befakari.”

2 Témte wu, Efónó Bedyere atwó abhak ne me. Ngó enəkó kefə amfay. Mmú abhak aré chəkə.

3 Mmuet mmũ wu are kat ηwanwãηwan mbɔ batay ane bábhìñi be jáspa ne kanélian. * Mbanátámfon átée ághabheri enókó kefɔ eyɔ ánkɔt nɔkɔ mbɔ ntay émeral.

4 Menók kefɔ esã nsem menwi békáp enókó kefɔ eyɔ. Bõbatí esa nsem anwi báchókɔ ndũ menókó kefɔ. Yëntiki mmu wap abhak ne nkú pépép amuet, ne ntã-kefɔ anti ane bághókó ne pú.

5 Mmyamyã are fú ndũ enókó kefɔ. Nebu nkwó nére remti, nefã ansay nɔkɔ. Berónó tándrámɔt bebhak ambi enókó kefɔ méndu nɔkɔ mbɔ *sesay. Berónó bhɔ chí befónó Mandem tándrámɔt.

6 Enyĩñ ébhák besí enókó kefɔ mbɔ manyu. Engɔ nɔkɔ mbɔ glas ane áñañari.

Menyĩñ ménwí ebhen bechi nepém bétée bekáp enókó kefɔ, enyu ene émɔt echi ambi, émɔt ansem, echák ebhẽ awónem, enéfú ebhe awóghɔ. Menyĩñ ebhɔ bébhón beyã amík ambi ne ansem.

7 Enyĩñ ene ambi ebhak mbɔ nkɔ, ene ékòñɔ ebhak mbɔ nném mpɔñ. Enyĩñ ene éjwí bérát ebhón besí mbɔ nkwwãñwan, ne ene ejwi menwi ebhak mbɔ ebhɔkɔ ene éré amfay.

8 Ndũ menyĩñ menwi ebhen bechi nepém, yëntiki émɔt ébhón bebhap betándat. Yëntiki ebhap ébhák ne amík fúúú, ané amfãy bebhap, ne ané amem bebhap. Báre kway nekway beti ne ngósí keywēmuet be,

“Nyáná, nyáná, nyáná chi Eta Mandem Betan
Menkem
yi mmu achi nyaka, ne achi, ne átwò chɔñ!”

* 4:3 Jaspá abhɔñ nkww mmuet tákɔ. Ne kanélian chí ntay chú. Yó ankem ághò tontó.

⁹ Νε yěntiki mpok ane menyih ebhə bėbìti ne béchye kenókó ne bakak ntá yi mmu achi chəkó ndü enəkó kefə, yi mmu achi nepém mpoknkem,

¹⁰ bōbati esa nsem manwi béré kwen besí mmu ane achí ndü enəkó kefə mánchye nəkó yi mmu achi nepém mpoknkem kenókó, ne mánguebhe nəkó ntá-kefə eyap amik besí enəkó kefə mánkway nəkó be,

¹¹ “Acha ne Mandem mmu sétok, wə ke ókwáy mmu ane bo bábhónó berem be betaŋ ebhe beyá becha mánchye wə kenókó ne bakak ěti betaŋ ebhe, mbənyune wə ke óghókó menyih menkem ne chí békóno nkaysi ye ke əghoko bhə ne bechi.”

5

Mónkwəmén asat Ekáti Mandem anene

¹ Ngó nkwo ekáti nénép ndü awónem mmu ane achəkó ndu enəkó kefə. Basih abhak yěntiki ebhak amem ne ansem ekáti. Báfyé bėbháné anyü ekáti ndü bepók tándramət, baghana.

² Νε ngó etaŋtí ángel Mandem ndu árəm ne eyəŋ etaŋataŋ be, “Agha ákway befere ébháné ené, anene ekáti ene?”

³ Yě mmu, yě chi ane achi amfay ne Mandem ne yě chi ane áchí amik ne yě chi ane achi etókó bawú kekway ménéne yó. Yě mmu kekway bépay enyih ene básihí amem.

⁴ Ndi beyá kebə mbənyune bábhíkí ghə yě mmu ane ákwáy ménéne ekáti nénép eyə, ne yě chi bepay basih amen achi aré.

⁵ Münti amət ndu bōbati esa nsem manwi aghati me be, “Képerε di! Yihí mmú ane bábhìŋi be

Nk_κ Nnerékēt ane bo Yúdah, Nném ebhárémō Mfō Debhít. Anu asōt awónem. Abhōη ngānganη bebhakari bébháné tándrámōt ánéne ekáti nenep.”

⁶ Mpok eyō, ngó Mónkwōmén téé nenti enókó kefō ne menyīη menwi ebhen bechi nepém. Mónkwōmén abhak ndū nkwō bōbati. Ebhak mbō be mánanη baway nyaka yi. Abhōη babhanη tándrámōt ne amík tándrámōt. Amík ayi tándrámōt chí befónō Mandem tándrámōt ebhén bátó mbankem amík.

⁷ Arók ntá mmu ane áchí ndū enókó kefō asōt ekáti nénép eyō nó echi ndū awónem ayi.

⁸ Asóré nókó ekáti, menyīη menwi ne bōbati esā nsem anwi, bákwnén besí Mónkwōmén. Yēntiki mmu wap akém nekíη ne bekwōp ebhen baghoko ne pú. Bekwōbhe ebhō béjwí ne insens. Insens wu atee ndū nenikímuet bo Mandem.

⁹ Menyīη ebhō ne bōbati bare kway nekway nekō be, “Wō ke ókwáy besōt ekáti nénép ómbakari bébháné mbōnyune báwāy nyaka wō ne manōη ame amen árōη amík ke ókú bo ne mō be mámbák bo Mandem. Ōk_κ nō ntá yēntiki manérékere bho, ne bō yēntiki eyōηótōk, ne bō yēntiki etōk, ne yēntiki nkwó bho.

¹⁰ Ōku bhō be mándōp chi bo abhen óchí mfō wap, ne bo abhen báchiákap ntá Mandem mmu besē sētōk. Ne chōη bó mámbak bafō ntá bo fá amík.”

¹¹ Njīηi ye, ngó ndū ngémtáy bōángel bate bak-abhe enókó kefō ne menyīη ebhen bechi nepém, ne bōbati. Ngók beyōη ebhap.

¹² Ngók ndū bō bákway ne eyōη etanatanη be “Mónkwōmén ane báwáy nyaka, akwāy mmu ane bo bárēm ēti yi be, yí ke ábhōηó betanη menkem.

yi ke ábhónó menyih menkem
 yi ke ábhónó nerihíndak nenkem
 yi ke ábhónó kefo kenkem.
 yi ke bo babhəŋə bechye kenókó, ne mámbiti
 yi ke ábhónó beyä menwəp!”

¹³ Ne ngók ndü yəntiki enyih ene echi amfay, ne ebhen amik, ne ebhen etókó bawú, ne ebhen amem manyu, bə menkem bere kway be, “Sémbítí mmu ane achi ndu enókó kefo ne Mónkwəmén. Sénchié bə kenókó. Kefo kenkem kechi chi ntá yap. Bə ke babhəŋə betan mpoknkem!”

¹⁴ Menyih menwi ebhen bechi nepém berem be, “Amen!” Ne böbati bákwen amik bare chye kenókó ntá mmu ane achi ndü enókó kefo ne ntá Mónkwəmén.

6

Mónkwəmén abho bébhákari bébháné ndü ekáti

¹ Ngó ndü Mónkwəmén áfére etabhé bebhané émət ndü betap tándramət ebhen ekáti nénép. Ngók ndü enyih émət ndu ebhen menwi ésáy mbə nefan be, “Twó!”

² Ngó mpəŋəndík ane pépép ne mmü ane ákò yə. Mmu wu abhak ne nkəet awó. Báchyé yi nta kefo. Afa arək ndu bépet menu besət awónem.

³ Mpok Mónkwəmén áfére ébháné ené ejwi bepəy, ngók ndü enyih ene ejwi bepəy ndu ebhen menwi érəm be, “Twó!”

⁴ Mpəŋəndík achák afú ye ndü nebhəet enókó kefo. Are pe chuuu. Báchyé mmu ane ákò yó betan ndu beferé kpák amik be bö mámbó bewəy bati. Ne báchyé yi erémé akparenja.

⁵ Mpok Mónkwómén anene ebháné ene ejwi berat, ngók ndü enyïñ ene ejwi berat érèm be, “Twó!” Njïñi ngó mpəñəndík pyə. Mmu ane ákò yə abhak ne *érúmé awə.

⁶ Ngók enyïñ mbə eyəñ ndu éfù nénti menyïñ ebhen bechi nepém menwi. Eyəñ eyə ere rəm be, “Nkáp betik ebhen nywəp nemət ákway beku nkóbhé nchwi enwi. Ne nkúbhé nkáp wu ánkway béku chi nkóp enyü nchwi ane abhíkí tañ esie byo ne epay. Ke báké chəñti bawet ne mmem.”

⁷ Mpok Mónkwómén anene ebháné ene ejwi menwi, ngók ndu enyïñ ene ejwi menwi érèm be, “Twó!”

⁸ Ngə ye mpəñəndík ane achi bëmm ne nnyén mmü ane ákò yə nébhak be Newú, ne Etókó Bawú enkoñə nəkə yi ansem. Báchye Newú ne Etókó Bawú betañ be mánsət nenú, ne nsay, ne eghorí neme, ne nnya mbëmbe ene fá mmik mángwáy bo abhen bachi ndü ebhókómik émət ndu bebhəkə mmik menkem menwi.

⁹ Mónkwómén anene ébháné ené ejwi betay, ngó anten éfémé akap Mandem befónó bo abhen baway nyaka. Báváy bhə mbənyune bágħāti bhə Eyəñ Mandem ne ntí nemət.

¹⁰ Ngók ndü befónó ebhə bébìk ne eyəñ etañatan be, “Mandem Acha, wə mmu óchí nyáná, əbhak tetep, chəñ éntat ná ke óntañ bə mmik abhen báváy bhese, ónkeme kémbé?”

¹¹ Báchye ye yěntiki mmu wap éwet ene pépép ne bágħāti bə be mandək ambí beywemæet mandú kpatε mpăy bati bakü betik ne batí bə nkwó abhen bə mmik babhəñə beway mbə bhə ankwáy.

12 Mpok Mónkwómén ánéné etabhé serwə ene ejwi etandat, njiñi, ngó eremé nenyikisi mmik. Mmok arəp pyəə mbə nden nekweśé. Ntañ arəp mbə manəñ.

13 Mambe áre fú amfay ánkwenti nəkə amik mbə kepeménək eken kékweñti amik mpok mbúép atañatañ áfòk ne enem.

14 Nebu nénémsi mbə ekáti nenep ene bápét báféré. Yěntiki njiə afa ndű nebhəet ane yə achi, ne yěntiki mmik ane achi nenti nnyén afa ndű nebhəet ane yə achi.

15 Bafə mmik ne maném bho, ne bəbatí batemé nenu, ne bə bakáp, ne betañtí bho, ne yěntiki mmu achák, yě chí abhen bachí basem, ne yě chí abhen bapu basem, bábúé bábhése amem bəbasem, * ketárábhé ndű njiə egħo.

16 Báre bhese aré mámbiñi nəkə njiə ne yěntiki setárébhé be, “Kwén ká kuti bese bé séke ghə besí mmu ane achi chəkə ndű enəkó kefə ne be ntemsi Mónkwómén aké bhak ne bhese.

17 Eremé nywəp enen Mandem ne Mónkwómén bátəñ bebənti ebhap néghaka. Agha ákway bəte?”

7

Báfyé bo Mandem berij aməet

1 Awu áfúéré nókó, ngó bəángel manwi téé ndű amó-mmik anwi, máncħere nəkə babhúép anwi be ake fok antwə yě chí amik, ne yě chí ndű manyu, ne yě chí ndű menək.

---

* **6:15** Basem: Chi mbok ané achi amik, sayri, sayri, ndű njiə. Chí mbok ané áchí antené njiə mbə móket. Mbák babhoko ayə áya, bábħiñi bé “Basem”.

² Ngó ye ángel achák ndü áfú atú ane mmok áfù anko nəkō amfay. Akém enyinj ene básòt befyε berinj amuet bo Mandem mmu achi nepém. Angel wu asáy abhijj bəángel manwi abhen Mandem achye betaŋ be mánychəŋti mmik ne bəmanyu.

³ Aghati bhə be, “Bǎké chəŋti mmik, bǎké chəŋti bəmanyu ne bǎké chəŋti menək kpáte səmfye erinj Mandem aywese nefó yěntiki nkəbetik aywi.”

⁴ Ngók ye ndü mmu ághàti me mpäy bhə abhen báfyé erinj Mandem nefó yěntiki mmu wap. Bábhak nkwo bhə besa tándrámət nsem manwi abhen báfù ndü manéréket Israel byo ne apay ankem.

⁵ Ndü bə mankem, nka byo ne apay bafu ndü nneréket Júda, nka byo ne epay bafu ndü nneréket Rúben, nka byo ne epay bafu ndü nneréket Gad.

⁶ Nká byo ne epay bafu ndü nneréket Asha, nka byo ne epay bafu ndü nneréket Náftali, nka byo ne epay ndü nneréket Manáse.

⁷ Nká byo ne epay bafu ndu nneréket Símiön, nka byo ne epay ndu nneréket Lévi, nka byo ne epay bafu ndü nneréket Isáka.

⁸ Nká byó ne epay bafu ndü nneréket Sébulön, nka byo ne epay bafu ndü nneréket Joséf, ne nka byo ne epay bafu ndü nneréket Benjamin.

Jón aghə ngémtay bə ne nden pépép amuet

⁹ Awu áfúéré nókó, ngó ngémtay bo abhen yě mmu apu kway bepáy. Báfú ndü yěntiki etək ne ndü yěntiki nnerékeré bhə. Báfú ndü yěntiki nkwo bhə, ne ndü bə yěntiki eyəŋótək. Bábhak téé besí enəkó kefə Mandem ne besí Mónkwəmén, ne nden pépép amuet ne bewəaman amə.

10 Bārē bik ne eyəŋ etaŋataŋ be, “Mandem aywese mmu achi ndu enəkó kefō ne Mónkwōmén ke bápémé bhese!”

11 Bəangel mankem batée bakap enəkó kefō ne bōbati bhə ne menyīŋ ebhen bechi nepém menwi bhə. Bákwen amik besí enəkó kefō báre chye Mandem kenókó,

12 mandeme nəkó be, “Amen! Eri bō mándem mpoknkem be Mandem aywese ke ábhónó betaŋ. Achi ndiŋindak ne abhōŋ kefō kenkem. Senchyé yi bakak, senchyé yi kenókó, sémbiti yi. Abhōŋ beyă menwəp!” Amen.

13 Mūnti amət arem ye ntá ya be, “Ntiki bho né ne bewet pépép aməet? Báfú fá?”

14 Ndem ntá yi be, “Eta, wə ke óriŋí.” Arem ntá ya be, “Chí bō abhen bafü ndü ereme esəŋəri, básó nkú eyap ndü manəŋ Mónkwōmén ne bákə yó erəp pépép.

15 Eti yə kē bó báté besí enəkó kefō Mandem ne báchyè yi kenókó amem eket eyi beti ne ngósí. Ne yí mmu achi ndü enəkó kefō ábhák chəŋ ekuti eyap.

16 Chəŋ nsay apú pere nu bhə, manyier kepere kwak bhə, mmok kepere kway besəŋ bə aməet, ne yēnyīŋ echak kepere kway besəŋ bə aməet,

17 mbənyune Mónkwōmen mmu achi kekəwət ne enəkó kefō ábhəbheri bhə. Arəŋ ne bhə ndü babhókó nyén ane manyier ami áchyè nepém. Ne chəŋ Mandem antesə bə babhesə mankem amik.”

8

Mónkwōmén aféré ébháné ene ejwi tándrámat

1 Mpok Mónkwómén aféré ébháné ene ejwi tándrámat, mban akwen arəp nyímí nyímí nyímí amfay ndü ebhók neηókó nywəp emət.

2 Ngó ye bə́angel tándrámat abhen bachi besí Mandem. Báchyé bhə mbá tándrámat.

3 Angel achak atwə atee kekwat éfémé akap ne mənchan pú ane básəη insens amem awó. Báchyé bhə insens * be yi anchem ne nenikímuet bo Mandem mankem, amfay éfémé akap ene pú besí enókó kefə.

4 Móngo ane áfù ndü insens awó ángel are kó nebhuet Mandem áchí ne beyəηó nenikímuet bo Mandem.

5 Angel wu asət mónchán pú wu, afyé ngo amem ane áfú ndü éfémé akap, amese amik. Nebu nebhə beremti, nefan ansay nəkə tontó, miámian ankat nəkə, mmik anyíkisi nəkə.

Mmbá

6 Bəangel abhen tándrámat bátóηti ye mmuet befe mmbá eyap tándrámat.

7 Angel ané mbi afe mmbá yi. Témte wu, amanjá nebu achem ne ngó ne manəη, bere kwénti amik. Ebhókómik émət ndu berat ésəηə. Ndü menək amət ndü baru arat ásəηə, ne tákə nkem nkwə asəηə.

8 Angel ané ajwi bapay afe ayi mmbá. Ne básət enyīη ene echí mbə njiē ngo, ené édü mbə ngó, mámése amem manyu. Ebhókó manyu émət ndü berat éyíbhíri erəp chí manəη manəη.

9 Ne ndu amət ndü barü nnya ene echí anyén arat égú enkem. Ne béyīηi bachwi ane áchí anyén, ndu amət ndü baru arat áchəηə.

* **8:3** Insens: Enyīη ene ésəηə enchye nəkə erítí eriep.

10 Angel ane ájwí bárát, afe ayi mmbá, ne eremé nembe néfú amfay, néngwə nəkə mbə sesay. Néfú nékwén amem ndü manyén amət ndu arát. Nékwén nkwo ndü bebhak ebhen manyier anyay amik.

11 Nnyén nembe enə chi Anen. Ndu amət ndü yěntiki barü nyén arat áróbhé nenenen. Ne beyă bo bagu ėti manyiebhé mə mbənyune ənèn nyaka tontó.

12 Angel ane ájwí manwi afe ayi mmbá ne ebhókó mmok émət ndu berat, erəp chi pyəə. Ebhókó ntaŋ émət ndü berat erəp chi pyəə. Ndü amət ndü barü mambe arat áróp chi pyəəə. Ebhókó nywəp émət ndü berat érəp chi pyəə. Ebhak enyumət ne ebhókó beti émət.

13 Njini ye ngó ndü ebhəkə érè te amfäy nebu, émbiki nəkə ne eyəŋ etaŋataŋ be, “Chəŋ émbep encha! Chəŋ émbep echa! Chəŋ émbep encha ntá bo abhen bachi awu amik! Bəangel abhén báróbhé bárát báfe eyap mmbá!”

9

1 Angel ane ajwi batay afe ayi mmbá. Ngó nembe ndu néfú amfay nékwéné amik. Báchye nembe enə efiŋí ménéne nnyü nepi enen nebhiki bhəŋ ngwenti.

2 Anene nnyü nepi enə. Móngo are fú are tontó mbə móngo ane áfù ndü nepi enen ngó ádu are. Móngo wu akútí mmok, mbăŋ arəbhə giri giri pyəə.

3 Ngémtay éfú ye ndu móngo wu, ejwi amik. Báchye yə betəŋ betie bho mbə ngá-neghay.

4 Bágháti ngémtay eyə be eke chəŋti tákə, ne yě chí menək, ne yěntiki enyiŋ ene égd amik, ne be ényché esəŋəri chi ntá bo abhen eriŋ Mandem epu bhə nefó.

⁵ Báró be yǎ ényok böbhǎ ndũ batan̄ atay, ke be báké chye ngémtay betan̄ beway yě mmu. Esǎjǎri ené ngémtay ébhǎjǎ béchye bo ebhak mbǎ bebe ebhen mmu ábhǎn̄ mpok ngá-neghay ánem yí.

⁶ Mpok yǎ, chǎn̄ bo mánjan̄ newú, ke bápú ghó nó. Mámbin̄i newú, ke newú némbue bhǎ.

⁷ Ngémtay eyǎ ebhak mbǎ mpǎnjǎndik ene baton̄ti berǎn̄ ebhǎn̄enu ne yǎ. Yěntiki ngémtáy abhǎn̄ enyǎn̄ anti mbǎ nta kefǎ ane bǎghókó ne pú. Besí ebhap bebhak mbǎ ebhen nkwǎn̄wan̄.

⁸ Emenénti yap ébhák mbǎ ene baghǎré, ne ámén ayap abhak mbǎ ane nka.

⁹ Ngémtay ébhǎn̄ enyǎn̄ ambeápak mbǎ ndé-nenu ane bǎghókó ne ese, ndu bekuti mbeápak ne ewat ene éfù ndũ bebhap ebhap ebhak mbǎ beremti ebhen bífù ndu békárík ebhen mpǎnjǎndik ené érǎn̄ ebhǎn̄enu ntiét ntiét.

¹⁰ Baghó ayap are tie bho mbǎ ngá-neghay. Ne betan̄ ebhen yǎ ébhǎjǎ bekǎ bö mangok bebe ndũ batan̄ atay bere fu ndũ baghǎ yap.

¹¹ Mfǎ wap chí ángel ane ákémé nepi enén nebhiki bhǎn̄ ngwenti. Nnyén eni ndũ eyǎn̄ bo Israel chí Abádǎn̄, ne ndũ eyǎn̄ Grik chí Apóliǎn̄, nǎ chí “Nchǎn̄tí menyǎn̄.”

¹² Ereme esǎjǎri ené mbi éfuét. Ghó ká, béchák bépáy bétwǎ.

¹³ Angel ane ájwí bátándát afe ayi mmbá. Ngók eyǎn̄ ene éfú ndũ bati éfémé akap pú besí Mandem.

¹⁴ Eyǎn̄ eyǎ ére rem ntá ángel ane ajwi bátándát mmu ákémé mbá awǎ be, “Dǎ böángel manwi abhen bǎgwǎré awu nepak nyén-negho enén bábhin̄i be Yúfretis mámfú mándók!”

15 Bákánári ye bəángel manwi bhə bé mámfá mándók mángwáy mmũ amət ndũ yěntiki bo bati arət. Bábhəre nyaka bə aré menoŋ neŋəkó nywəp enə, ndũ nkúbhé nywəp enə, ndũ ntaŋ wu, ne ndũ mmíé enə.

16 Ngó batemé nenu abhen bákò ne mpəŋóndik. Mmũfu aghati me mpəy yap. Bábhak bə milión besa byó (200, 000, 000).

17 Ndũ kenó amík antifú, ngó mpəŋóndik ne bə abhen bákò yə. Báfyé ndé-nenu ené bágħókó ne esé ndu bekuti mbeápak eyap. Ndé nenu eyə ebhak chuu mbə ngó, ébhák mbə nkwəbhé nebu, ébhák nkwa mməet sekək sekək. Batí mpəŋóndik abhak mbə bati nkə. Ngó ne móngo ne *eriebhé sólfə, * éré fu mpəŋóndik eyə anyu.

18 Bəghori ebhə berat, nə chi, ngó, ne móngo, ne eriebhé sólfə, bífú anyú mpəŋóndik bəwáy mmu amət ndũ yěntiki bə bati arət.

19 Betaŋ abhen mpəŋóndik eyə bífú nyaka chi ndũ manyu yap ne ndũ bagħó yap. Bagħó yap achi nyaka mbə nnyó. Abhóŋ batí. Ne bagħó yə ke yə énəm nyaka bo enchye nəkə bhə esəŋəri.

20 Bakwəŋwan abhen bebéptí menyin ebhə bébhíki way, ketíknsem ndũ menyin ebhen bə bágħókó ne amə. Bó kerə bechye kenókó ntá befónó bebúbəbə, ne ntá bəmandem nsé abhen bə babhəŋ bágħókó ne pú, ne abhen bágħókó ne silbha, ne abhen bágħókó ne bróns, ne abhen bágħókó ne batay, ne abhen bágħókó ne menək, ne bəmandem nsé bhə bápú ghə mbaŋ, bápú ghok mbaŋ, ne bapu kə!

* 9:17 Sólfə: Enyin ene básət bəghoko ekém ne yə.

21 Bõbhõ ketíkñsem yě chí ndũ neway bho awap ne yě chi ndũ baraká njõ ayap ne barak épusi ayap, ne yě chi ndũ agher awap.

10

Angel asat mókati nénép achák

¹ Awu áfúéré nókó, ngó etantí ángel achak ndu áfú amfay ásèp amik. Nebháñ nékáp yi. Mbanj táfon abhak amfáy ntí ywi. Besí ebhi méngõ nõkõ mbõ mmok, ne bekak ebhi mbõ bekwabhé ngó.

² Mókati nénép ane mánéné abhak yi awõ. Atee ekak awónem eyi ndũ manyu, atee ené awóghõ ebhi.

³ Abik ne eyõ etanjatan ené échí mbõ ené nkã ane ábik. Abíkí nókó, nefan asáy ndõñ tándrámõt.

⁴ Nefan asay nõkõ ndõñ tándrámõt, nde yan besin enyiy ene nefan árémé. Ke ngók eyõ ene éfú amfay ndu éghati me be, “Ɔké kã yě mmu ándíní enyiy ene nefan asáy ndõñ tándrámõt arem. Késin yõ.”

⁵ Angel ane ngó ndu atee ne ekak émõt ndũ manyu, ekak echak ebhi, asá awónem ywi amfay.

⁶ Ayiki ndũ nnyén mmu ane achi nepém mpoknkem, mmu ane ághókó mfáy ne mmik ne yěntiki enyiy ene echí amfay ne ene echí amik, aghoko manyu ne yěntiki enyiy ene echí amem. Ayiki arem be, “Mpok bepet bechõnti apu!

⁷ Ke mpok ángel ane ajwi bõángel tándrámõt áfè chõñ ayí mmbá, nkaysi Mandem ane áchí bhésé bhésé áfu kponorõñ, nkúbhé mbõ enyũ yi ághátí nyaka baremé kepinti bhi.”

⁸ Eyõ ené éfú amfay, ené nnán ngókó epet eghati ye me be, “Dók sõt mókati nénép ane achi fuu awõ

ángel ane achi téé ne ekak émɔt ndũ manyu, ekak echak ebhi.”

⁹ Ndak ntá ángel wu, ngati yi be anchye me mókati nénép wu. Aghati me bé, “Sɔt yó nyié. Chɔn émbak wɔ anyu mbɔ baweré betu, ke amem menyie éndɔbhɛ nenenén!”

¹⁰ Nsɔt ye mókati nénép wu awɔ ángel nyié. Éré nyɪnti me anyu mbɔ baweré betu. Ke nnyié nókó, ékú meniɛ ebha bérɔbhɛ nenenén.

¹¹ Bágháti ye me be, “Ōbhɔn bépét berem nkaysi Mandem ane áyɪní beyǎ bho, ne beyǎ betɔk, ne beyǎ beyɔnɔtɔk, ne beyǎ bafɔ.”

11

Mandem ató baremé kepǎnti bati apay

¹ Awu áfúéré nókó, báchye me enókó njenti ne bághati me be, “Dók yenti ekerákap Mandem, ónjenti efeme-akap, ómpay bo abhen báchyè Mandem kenókó are.

² Ke kényenti senta ekerákap. Dǔ nebhæet wu, mbɔnyune bárɔ yi ambak ntá bǔ abhen bábhíki rinji Mandem. Ne chɔn bóbhɔ mánjati etɔk Mandem * ne betan ndũ batan besa bepaysɛm apay.

³ Chɔn nchyé betan ntá batisie bha bapay, mámbak ne nden ákpá amæet, nto bhɔ be mandak mangati bo ntó ena, ndũ manywɔp (1, 260) nka amɔt ne besay byo ne arat.”

⁴ Batisye abhen bapay ke báchi téé besí Mandem mmũ mmik nkem achi yi awɔ. Bó báchi menak ólif bepaysɛ ne menak ebhen bépòkɔ berónó bepaysɛ.

* **11:2** Etɔk Mandem: Chi Yerúsalem.

5 Mbák bõmpap abhap báyan̄ bεkε bhõ enyij, ngó áfù bhõ anyu ámen bhõ. Enyu eyõ ke báway ye agha ane áyan̄ bεkε bhõ ebépti enyij.

6 Bõ abhen bati apay bábhõn betan̄ bekem manyiep be akε kwen ndũ manywõp ankem ane bõ bágghàti bõ menyij ebhen Mandem afyé bhõ anti. Babhõn betan̄ bekε manyiep andõp chi manõn. Ne bábhõn betan̄ bechye bõ mmik menyũ bebépti menyij menkem.

7 Mánán̄ mánán̄á béghàti bõ menyij ebhen Mandem áyan̄ bõ mangati bho, nnya mbúbmε ane áfu ndũ nepi enen nebhiki bhõn ngwenti ánu ne bhõ ansõt awónem, angway bhõ.

8 Berene ebhap mémbak gũepti gũepti ndũ nkõngõ egõ ene bágó nyaka Acha wap ndũ ekotákáti aré. Bábhij̄i yõ ndũ kémbúep be, “Sódom”, mbák épú nõ, mambij̄i be, “Ijip.”

9 Chõn bõ mmik mankem, ne manéréket ankem, ne bõ beyõjõtõk menkem, ne bõ betõk menkem mántwõ mámkpõk berené bawú bhõ ndũ manywõp arat ne ebhõk, keka mámbémé bhõ.

10 Chõn bõ mmik mámbõn beyã manák, mánto bati akap ne mányie epa mbõnyune baremé kep̄inti bhõ bati apay báchyè nyaka bhõ beyã esõjõri.

11 Ke éfúéré nókó manywõp arat ne ebhõk Mandem ákú eyu eyi ene échye nepém échwé bhõ amæet. Bápetnsem ndũ nepém, báteté. Beyã becháy békem bo mankem abhen bágghõ bhõ.

12 Baremé kep̄inti bhõ bati apay bágghók ye eyõn etan̄atan̄ ene éfú amfay érèm ntá yap be, “Twó ká wen amfay!” Baré rõn amfay amem ekpõkõ nebhan, bõmpap abhap bate mámpõkõ nõkõ bhõ.

13 Nkúbhé mpok εγῶ, ερεμέ nenyikisimik ékwén, ne eket émōt ndü yěntiki beket byo amem nném etok, ébáy mmæt amik. Nká bho tándrámōt bāgu ndü nenyikisimik enō. Bécháy békém abhen bábhíkí gu. Báré chyε kenókó ntá Mandem mmu achi amfay.

14 Ερεμ εσσηῆρι ενέ éjwí bépay éfæt. Ghó ká, ενέ ejwi berat étwò mandú mpok.

Angel ane ajwi bati tándrámōt afe aywi mmbá

15 Awu áfáéré nókó, ángel ane ájwí bati tándrámōt afe aywi mmbá. Ngók betanῆti beyōn amfay, méndeme nōkō be, “Mandem Acha aywese ke ábhónó betanῆ bekem mmik nkem néne mbō Mfō mpoknkem. Yí ke ákēm mmik néne ne Mpepe yi afyé nyaka bariεp be ätò.”

16 Bōbati esa nsem manwi abhen báchí chókó besí Mandem ndü menókó kefō bákwnén amik báchyε Mandem kenókó

17 mándeme nōkō be, “Mandem Betanῆ Menkem, Acha, wō mmu óchí echōn, obhak nyaka, séchyè wō bakak ndu ósóré betanῆ ebhe, ne wōmbōn onáná óbhó bekem mmik mbō Mfō.

18 Bō abhen bábhiki rinῆi wō bábè nyaka nti ne wō. Ke mpok akway ane ótōnῆ bhō ebhe bebēnti. Mpok akway ane ótānῆ bo abhen bagú. Mpok akway ane ókap bō betok bhε,

ónkap baremé kepῆnti ne bōbhε mankem,

ónkap bo abhen báchyè wō kenókó,

yě chi ndéndeme bho, yě chi manem bho,

mpok akway ane ónānῆ ne bo abhen bāwāy bati fá amik.”

19 Mánéne ye ekerákap Mandem ενέ échí amfay. Ngó ekabhé nku amem. Myamyān áre kōt. Nebu

nére remti, nefan ansay nǫkǫ. Nenyikisi mmik negho nékwén. Amaná nebu áré kwenti tontó.

12

Jǫn aghó ngǫré amǫt ne nnya mbúmbu

¹ Awu áfáéré nókó, ngó eremé erinjí maknkay ene ébhésí amfay. Ebhak chí ngǫré ane afyé mmok amǫet mbǫ nkú. Ntan ábhák anten bekak ebhi, ne nta kefǫ ane áchí yi anti abhón mambe byo ne apay.

² Asene ne meniε, ambiki nǫkǫ ndǔ ándǫsi ne beyǎ bebe.

³ Eriñí maknkay echak ébhésí amfay. Ngó ereme nnya mbúmbu ane ápe chuuu ne batí tándramǫt, ne babhan byo. YǛntiki ntí ábhón aywi mǫnta kefǫ.

⁴ Ngó ywi áyá ndǔ mambe amǫt ndǔ baru arat ámése amik. Ate besí ngǫré wu nǫ ándǫsi, ánon nǫkǫ menyie mmǫ ane yi ándǫsi bebhe.

⁵ Abhé mǫmbakanem ane ábhónǫ bekem bǫ yǛntiki etǫk mbǫ Mfǫ ne enǫkó kefǫ eyi ene bághókó ne ese awǫ. Báfónǫ mǫwu témté bárǫk ne yi ntá Mandem besí enǫkó kefǫ eyi.

⁶ Ngǫré abúé arǫk amem baso, nebhǫet ane Mandem atonǫti ntá yi be máne yi are ndǔ manywǫp nka amǫt ne.

⁷ Nenu nékwén amfay. Máykel ne bǫángel abhen bachi anten yi báre nu ne nnya mbúmbu ne bǫángel abhen bákǫno yi.

⁸ Ke Máykel ne abhi bǫángel básǫt awónem amfǫy yap, bǫ kepepe bhǫn nebhǫet amfay.

⁹ Básǫt ye etanǫti nnya mbúmbu ne bǫángel abhen bachi anten yi báfemeri amik. Bábhǫñi nnyó ane

te nyaka γὰρ βε Mfɔ βεφόνό βεβάβεβμ, νε nnyén ενι νεchak βε Satan, ndu yi achi mmu árwò bǒ mmik.

¹⁰ Awu áfúéré nókó, ngók εγωη εταηατη amfay. Ere rem βε, “Néne, Mandem aywese apémé bǒbhi. Chωη ambak Mfɔ bǒbhi, ankem bə νε βεταη ebhi. Néne, chωη Mpeμε Mandem afyé nyaka bariεp βε ätò ambónη βεταη amfäy mmik nkem, mbənyune mánaη basət mmu ane ábhare nəkə bǒmayese barak amuet besí Mandem beti νε ngósí, báfemeri fá amik.

¹¹ Βεfuet ndũ manow Mónkwəmén νε ndũ Mbok Ndíndí ane baghati bho, bǒmayese mánu νε yi basət awónem. Báka nyaka βechye nepém enap nkwo.

¹² Ndu εchi nə, mfäy, bónη γε μαηák. Bě mankem abhen bächi amfay, bónη ká μαηák! Ke mbák chi mmik νε manyu, εyak echí νε bhe mbənyune Mfɔ βεφόνό βεβάβεβμ asep atwə ntá yeκα νε beyä echók mbənyune yi arinji βε mpok ayi arəp chi kekwo!”

¹³ Mpok nnya mbámβμ ághó βε básət yi báfemeri amik, abho βekoηo ngoré ane ábhé mómbakanem anet.

¹⁴ Ke báchyé ngoré wu βebhap βepay ebhén nném ebhəkə βε yi ándé, ámbúé nnya mbámβμ andək amem baso, ndũ νεbhuet ane bábhónή mene yi ndũ mamié arat νε ebhək ndũ νεbhuet ane nnya mbámβμ apu kway bekμ yi yěnyin.

¹⁵ Nnyó áré gboko manyiεp anyu amen achi mbə nnyén bé némpókó yi mbə εghori manyiεp.

¹⁶ Ke mmik akwak yi. Βεgharé béfú aré menyu nnyén ενεν néfù anyũ nnyó.

¹⁷ Nnya mbámβμ ábé yé nti νε ngoré wu. Arək menu νε bǒbhi νε βebháré bǒbhi. Bǒbhi bhə chi bo

abhén bábhàre bebhé Mandem, ne báte batísie ndũ menyih ebhen Yesu ákú bo barinjì.

¹⁸ Nnyó áte ye ndũ šsíép, angòkò manyu ánon nòkò aré.

13

Nnya mbámbu afú amem Manyu

¹ Awu áfúéré nókó, ngó nnya mbámbu ndu afú amem manyu. Abhón bati tándramot ne babhan byo ne bǒntǎ-kefò byo ndu babhan ayi. Yěntiki ntí ywi ábhón nnyén enen nérèm ebábu ěti Mandem.

² Nnya yò abhak mbò mbé. Bayarékak ayi ábhak mbò ane nnya mbámbu ane bábhìnjì be bée. Nnyu yi ábhák mbò ane nkù. Nnya mbámbu achye nnya yò betan ebhi ne enókó kefò eyi ne betan ebhen yi ábhónjò.

³ Ntí nnya yò ámat ábhón erem ebhé efuet ene étòn be báchye nyaka yò efuet ene ekway beway yò ke efuet ére égú. Bò mmik mankem bábhák maknkay, babho beghok chi nnya yò.

⁴ Bo bǎré chye nnya mbámbu kenókó mbonyune yò achyé betan ebhi ntá nnya mbémbé yò. Báre chye kenókó ntá nnya mbémbé mándeme nòkò be, “Agha áchí mbò nnya mbémbé ne? Agha ákway menu ne yó?”

⁵ Báchyé yò mbi bépanyu ne bérem ebábu ěti Mandem. Báchyé yò mbi bebhòn betan amfay bo ndũ batan besa bepay nsem apay.

⁶ Abho bérém bebeptí menyih ěti Mandem, ne ěti nnyén Mandem ne ěti nebhet béchòkò Mandem ne ěti bo abhen bachi amfay.

7 Νε báχyε yə mbi βε ánu νε βο Mandem ánsət awónem. Νε báχyε yə βetaη amfay yěntiki nnerékət bho ankem fá amik, νε amfáy βο Mandem, νε amfáy bö yěntiki eyəηótək νε amfáy bö yěntiki etək.

8 Chəη bö mmik mankem mánychyε yə kenókó, nə chi βο abhen bábhiki siη manyén ayap amem ekátí nepém te mpok mmik ábhíkí re bho. Ekátí yə chi ené Mónkwəmén mmu báwáy nyaka.

9 Mmu anε ábhónó batú ángók!

10 Mmu anε Mandem árémé βε mánkém yi, chəη mánkem. Mmu anε áwáy bho νε akparenja, chəη mángwáy yi νε akparenja. Ndu echí nə, βο Mandem babhəη βétéε kpirí νε mándək nəkə chi ambi ndü nekə enap νε Yesu.

11 Awu áfúéré nókó, ngó nnya mbámbe achák ndü áfù amik. Abhón babhəη apay mbə Mónkwəmén νε eyəη eyi ébhák mbə ene nnya.

12 Are kə menyih νε βetaη ebhen nnya anε mbi menkem besí bhí. Akə mmik νε βο abhen bachi are mánychyε nnya mbi mmü efuεt eyi égú kenókó.

13 Nnya anε ajwi epay yə ákú beyä menyihí maknkay. Are kə te bé ngó amfu amfay antwə amik bö mángə nəkə.

14 Afuét ndü menyihí maknkay ebhen báchyé yi mbi βε ánkə besí nnya anε mbi arwó bö mmik. Aghati bhó bé mángókó ntíako anε bə básət manchyε nəkə kenókó ntá nnya anε achi nepém yěndu mánán báchyé nyaka yə efuεt ene ekway beway yə νε akparenja.

15 Mandem achyε nnya anε ájwí epay mbi, yó akə eyu ene échyé nepém échwe amuεt ntíako ané

nnya ane mbi. Ntí-ako wu abho berem keri. Ak# be mángwáy bo abhen bábhíkí chyε yɔ kenókó.

¹⁶ Nnya ane ájwí epay ak# nkwó be mámfyé erij, yě ndü awónem, yě ndü nefó yěntiki mmu. Yí mánk# nɔ ntá ndéndeme bho ne maném bho, ne ntá bɔ bakáp ne bachébhébhɔ, ne ntá bo abhen bápu basem ne abhen bachi basem.

¹⁷ Ak# nɔ bé yě mmu áké bhɔj mbi beku ne yě chi beti enyij kpáte erij ene nnya mbi embak yi am#et. Erij eyɔ chí nnyén nnya yɔ, mbák epu nɔ, mpáy ane áté ndü nnyén eni.

¹⁸ Mmü abhɔj bébhɔj nerijíndak. Mmu ane ábhóhɔ kebɔj árijí enyij ene mpáy ane achi am#et nnya yɔ átɔj. Mpáy yɔ chi mpáy bakwájwanj ne mpáy yɔ chi bɔhundret batándat ne besa berat nsem betandat (666).

14

Bo abhen Mónkwómén ápémé bákway nekway

¹ Awu áfúéré nókó, ngó Mónkwómén téé amfáy njie Síɔn. Bɔ nka besa tándrámat nsem nka enwi bábhak ne yi (144,000). Básíj nnyén Mónkwómén ne enén Etayi ndü nefó yěntiki mmu wap.

² Ngók eyɔj ene éfù amfay. Ebhak me batú mbo ewaré tutunyén ne mbɔ nefanj ane ásáy ne mbɔ eyɔjɔ bakij ane bɔ bák#wèt.

³ Bɔbhɔ nka besa tándrámat nsem nka enwi báre kway nekway nekɔ besí enókó kefɔ Mandem ne besí menyij menwi ebhen bechi nepém ne besí bɔbati. Yě mmu keka beghɔk nekway nɔ ébhíkí f#et chi bɔ nka besa tándrámat nsem nka enwi abhen Mandem ápémé, aferε amik.

⁴ Bõbhə ke bachi pérép besí Mandem mbənyune babhiki nyóp mməet ndü baraká kebħare ne bagħaré. Bó ke bákõhə Mónkwəmén yəntiki ebhak ene yi árõh. Bõbhə ke Mandem ápepe ndü nkwo bõ mmik be mámbak ntá yi ne ntá Mónkwəmén.

⁵ Bábhíkire sense wáwák mbənyune bábhíkí bhəh békwené.

Jñn aghə bəáγγελ barat

⁶ Awu áfúéré nókó, ngó áγγελ achak ndu árè te amfäy nebu. Are twó ne Mbok Ndíndí ane áfú ntá Mandem ne achi tetep mpoknkem. Are twó ne yə ntá bõ mmik, nə chi, bõbetək menkem, ne bõ maneréket ankem, ne bõ beyəhótək menkem.

⁷ Angel arem ne eyəh etəhətəh be, “Cháy ká Mandem mándem be menwəp ebhi beya becha mbənyune mpok ane yi átəh bə agháká. Chié ká yi kenókó! Yi ke ághókó mfay ne mmik, ne bəmanyu, ne babhok ané manyiep ányà are.”

⁸ Angel ane mbi áróh nókó achak abhesi andeme nəkə be, “Erem etək Bábilən ékwen büp. Echóhí bõ betəkó mmik mankem ne bepõ barak epúsí yi. Echí mbə be échyé bhə mmem batəhbatəh mányu.”

⁹ Angel ane ajwi barat áróh nókó, achak abhesi andeme nəkə ne eyəh etəhətəh be, “Yě agha ane áchyè kenókó ntá nnya mbúbmbə ane áfú amem manyu ne ntíako yi, ne anka be mámfyè erih eyi ndü yě chí nefó eni ne yě chí ndü awə aywi,

¹⁰ chəh yi nkwo anyú mmém bebənti Mandem amen Mandem afyé ndu nkəp anjwi tēp yi ke chəpti mə ne manyiep ndu áyən mántəh. Ne chəh yi wu ambóh nném esəhəri amem ngó ane ádu ne *sólfo, besí bəáγγελ Mandem ne besí Mónkwəmén.

11 Móngo ane áfù ndũ ngó ane mmu wu achi amem apú may. Bo abhen báchyè nnya mbámbu ne ntíako yi kenókó ne báka be mámfyé erĩn nnya yə bə amuet bápú bhəŋ chəŋ neywěmuet ndũ esəŋərɪ eyap beti ne ngósí.”

12 Ndu echi nə, bə bo Mandem, bə bho bəbhəre bəbhé Mandem, bə bho bəbhóŋə neka ne Yesu, tē ka kpirí ne ekébhéntí.

13 Ngók yé eyəŋ ene éfú amfay érəm be, “Sĩŋ menyĩŋ ebhen amik: Bəbho echəŋ, erĩ echa ntá yěntiki mmu ane ágú ené yi ábháré mmuet ne Yesu Acha ne nti nemət.” Efóŋó Bedyere árəm be, “Echi tetep, chəŋ yi ambəŋ neywěmuet ndũ betik ebhi mbənyune nsáy betik ebhi ákoŋo yi.”

Enyĩŋ ene ebhəŋə befakari ne bə ndũ ngwenti mmik

14 Awu áfúéré nókó, ngó ekpəkó nebhan enen pépép ne mmũ are chəkə mbə Mmu ane áfú ntá Mandem. Nta kefə ane bəghókó ne pú abhak yi anti, ne ngak ane ácháp abhak yi awə ndu bekpət mbwət.

15 Ángel achak áfú amem ekerákap Mandem arem ne eyəŋ etaŋataŋ ntá mmũ ane achi chəkə ndũ ekpəkó nebhan be, “Bo békpət mbwət ane anaŋ ape ne ngak aye mbənyune mpok beferə yə ndu betəkó mmik aghaka.”

16 Mmũ ane achi chəkə ndũ ekpəkó nebhan áfon yə ngak ane achi yi awə ndũ betəkó mmik áféré mbwət nkem.

17 Awu áfúéré nókó, ángel achak afú ndũ ekerákap Mandem ene echi amfay. Yi nkwə abhəŋ ngak ane ácháp ndũ bekpət mbwət.

18 Angel achak afú kékwoť éfémé akap. Awú abhón betan amfäy ngó. Areṃ ntá ane akeme ngak bekpót mbwót ane ácháp ne eyon etanatan be, “Kpót kepeṃ énok ekén bábhìjì be grep amik nyokoti mbonyune kénánj képe.”

19 Angel wu áfonj ye ngak ndũ betókó mmik menkem, akpót kepeṃénok, anyokoti, ato amem neyaré grep. * Eyó enkem étónj be Mandem anan aběnti tontó.

20 Báyat kepeṃ ekó amem neyaré grep antí etok. Manonj afú wu are. Manonj mǝ ajwi amik mbǝ meta amot ne ebhok, ne aghonjo kpát besap ebhi beghaka mbǝ bǝkilometa besa byo (200).

15

Jón aghó beghori ebhen ngwenti

1 Ngó erem erin ne erinjì maknkay echak amfay. Ngó bǝángel tándrámot, ne beghori tándrámot ebhen bechi beghori ebhen ngwenti mbonyune bǝ ke betonj beběnti Mandem ebhen bétwǝ ndũ ngwenti.

2 Ngó erem enyinjì maknkay mbǝ manyu. Ebhak mbǝ amanjá nebu ne énkot noko ḡwanwǎḡwanj mbǝ glas ane ngó achi amem. Ngó bo abhen mánú ne nnya mbúmbu ne ntíako yi ne mpäy ane áte ndũ nnyén nnya mbúmbu, mánú basot awónem. Bǝbhǝ bátée angókǝ manyu wu ne bakínj ane Mandem áchyé bhǝ abhak bǝ amó.

3 Bátée angókǝ manyu wu mánkway noko nekway Moses mmǝbetok Mandem ne enen

* 14:19 Neyeré grep: Mbok ane báyat kepeṃé grep are be nnok yi ámfú, mánsot manku mměm grep.

Mónkwomén be, “Acha, Mandem Betan Menkem, menyin ebhen ókú chi manem menyin ne menyinjí maknkay! Wó, Mfó betók menkem, menyin ebhen ókú bébhak chi chak. Ne óhí tetep.

⁴ Acha, agha ábhíkí bhəŋ béchay wó? Agha ábhíkí bhəŋ bechye wó kenókó? Wó ke óhí nyáná. Wó ké bō betók menkem bábhóŋó bétwə besí ebhe manchye kenókó mbonyune mankem mánan bághó be menyin ebhen ókú menkem bechi chak”.

⁵ Mánáná nókó békway, ngó eket Mandem amem etem amfay. Ebhak fúú.

⁶ Bəangel tándramət abhen bápókó beghori tándramət amə báfú ndū ekeré Mandem eyə. Bábhák ne nden pépép aməet, ne *nkəet ene pú ambeápak.

⁷ Enyin émət ene echi nepém ndū ebhen menwi échye bəangel bhə tándramət bekwəp ebhen pú tándramət. Bejwi ne beběnti Mandem ane achi nepém mpoknkem.

⁸ Móngo ajwi amem ekeré Mandem eyə. Afú ndū keném ne betan Mandem. Yě mmu kebəŋ mbi bechwe amem ekeré Mandem. Beghori tándramət ebhen bəangel tándramət bakeme amə bébhəŋ nyaka befəet kpik.

16

Jón aghə bekwəbhé beběnti Mandem

¹ Ngók ye eyəŋ etanatan ené éfú ndū ekeré Mandem ndū éghàti bəangel tándramət be, “Dók ká to beběnti Mandem ebhen bechi amem bekwəbhé beběnti ebhi tándramət ndū mmik nkem.”

² Angel ane mbi arək apikiri eyi ekwəbhé bebēnti Mandem amik. Nkúbhé mpok yə befuət ebhen ménèm tontó bété amuet bo abhen baka nyaka be mamfyε bə erih ene nnya mbúmbu amuet ne báchyé mandem nsé yi kenókó.

³ Angel ane ajwi bapay apikiri eyi ekwəp amem manyu. Manyu ayibhiri arəp mbə manon amen ngú, ne yəntiki enyih ene echi nepém amem manyu égú.

⁴ Angel ane ájwí bárát apikiri eyi ekwəbhé bebēnti amem manyén agho ne bǎmanyén ne ndü bebhak ebhen manyier ányay are. Manyier mankem arəp chi manon.

⁵ Ngók ndü ángel ane ábhónó betan amfay manyén árèm ntá Mandem be, “Wə óchí Nyáná. Wə óchí néne ne óchí nyaka! Ōchí chak ndü ntəmsi ane óchyè.

⁶ Bo bákə manon bo Mandem ne amen baremé kepinti Mandem aron amik. Eti yə ke óchyé bhó manon mányu. Eyə ékway ne bhó”.

⁷ Ngók ye eyon ene éfù ndü éfémé akap Mandem eyə éndeme nəkə be, “Acha, Mandem Betan Menkem, óchyè bho ntəmsi enyu ene echi sayri ne chak”.

⁸ Angel ane ájwí manwi apikiri eyi ekwəp ndü mmok. Báchyε mmok betan beson bə mbə ngó.

⁹ Mmok ásón bə mbə ngó, Yé nə bə ketiknsem ndü bebú bhap. Bó keka bechyε Mandem kenókó eti keném eki. Bäre rem chi ebúbə eti Mandem mmu ábhónó betan amfay beghori ebhə.

¹⁰ Angel ane ájwí batay apikiri eyi ekwəp ndü enók kéfə ene nnya mbúmbu. Ejuri ékwén amuet bo

abhen yi achi Mfə wap. Bð bábho meŋa bari yap ndü beyä esəŋəri ene bə bachi are,

11 κε bó ketíkhnsem ndü bebépti menyin ebhen bə bákə. Mándeme nəkə chi ebábə žti Mandem mmu achi amfay mbənyune befəet ebhap ne bebe békə nyaka bə bachi ndü beyä esəŋəri.

12 Angel ane ájwí batandat apikiri eyí ekwəp amem nyén negho enen bábhəŋi be Yufretis. Nnyén néwə nenkem bé bafə abhen báfú atú ane mmok áfú mambəŋ mbi bekəŋi.

13 Ngó befónó bebábəbə berat. Bébhak mbə mánsán. Emət efu anyü nnya mbúbəbə, echak éfú anyü nnya mbémbé ne enéfú anyü ndemekerpinti nsé.

14 Befónó ebhə chi befónó bebábəbə. Békə menyiní maknkay ne bérók ntá bafš mmik mankem ndu bekə bə manchem nebhet amət be mánu ne Mandem Betəŋ Menkem ndü nywəp enen yi átəŋ chəŋ bo.

15 Yesu Acha árəm be, “Ghó ká, métwə mbə ngép. Chəŋ éndi encha ntá mmü ane achi pə ne ákəm nden eyi sayri be áké kə ebhowə, ntíanwóp ankem yi besí bho.”

16 Befónó bebábəbə bhə békə bafə mánhem ndü nebhet wu nə bábhəŋi ndü eyəŋ bo Israel be Amágedən.

17 Angel ane ájwí tándrámət apikiri eyí ekwəp ndü mbéep. Eyəŋ etəŋatəŋ éfú ndü ekeré Mandem nebhet ane yi achi ndü enəkó kefə eyi be, “Ndak ámay!”

18 Mmyamyəŋ are kət. Nefəŋ are sáy, nebu néndemti nəkə. Ne erémé nenyikisimik nékwén. Te

Mandem ághókó bõ, enyũ nenyikisĩmik eno nébhíkí re fakari. Eno nétán netcha.

¹⁹ Erem etok ékóre ndũ bebhok berat. Betok begho ne betok mmik bechak békwén. Mandem aké ghokontik erem etok Bábilon ndũ beka yo enyu mmém beběnti bhi.

²⁰ Betok ebhen bechi nenti nnyén ménémsi. Njie enkem nkwo enemsi.

²¹ Amanjá nebu áfú amfay ánkwentí nako amik. Achíkiti enyu ené yěntiki nemot nébhak mbõ bokilo besa bepay nsem byo ndũ menwop ebhi. Are kwenti bõ amuet kpát babho berem ebúbu eti Mandem eti esonori eyo.

17

Jón agho ngoré-neko amot ne nnya mbúmbu

¹ Angel amot ndũ abhen tándramot abhen bakeme bekwop tándramot atwó arem ntá ya be, “Twó, chon ntan wo ntémsi ane Mandem áchye chon nta nném ngoré-neko, no chi, erem etok ene echi kekwot ne beyá manyén agho.

² Bafõ mmik báku epúsí ne yi, ne bõ mmik mányú mmém ami kpát bákwen, báku epúsí ne yi.”

³ Angel Mandem wu apoko me ndũ Efónó arak amem baso. Aré, ngó ngoré amot choko amfay nnya mbúmbu ane ápe chuuu. Nnya mbúmbu yo abhón bati tándramot ne babhan byo. Manyén ane básíní abhak amuet nnya yo ne ábhák manyén ane árém ebúbu eti Mandem.

⁴ Ngoré wu asobheri mmuet ne nden ene echi chuu, enyũ nden ene bafõ báfyé, ne menyin pí, ne menyin nkáp, ne menyin befye emi ebhen bágókó ne bõbatay beyá nkáp abhen bábhini be pél.

⁵ Mánanη nyaka basiη nnyén ndũ nefó eni. Bð kerinji ntí nnyén eno. Nnyén énerε nébhak be, “Nném etak Bábilon chi nnɔ baghɔré-nekɔ ne bepð menyin ndũ mmik nkem.”

⁶ Ngó bé ngɔré wu anánη anyũ nyaka manon bo Mandem abhen baway ěti bakoηo Yesu ne ntí nemot. Manon bo Mandem akém yi mbɔ mmém.

Mpok ngó ngɔré wu mbak maknkay.

⁷ Ke ángel arem ntá ya be, “Ndaká yí achí maknkay tontó? Chon ngati wɔ enyin ene echi bhésé bhésé ěti ngɔré ne ne nnya mbúmbu ane bati tándrámot ane apɔkɔ yi ne babhan byo.

⁸ Nnya mbémbé ane óghó achi nyaka nepém, ke néne apet apú, ne abhɔn befu ndũ nepi enen nebhiki bhɔn ngwenti, be andak ndũ nebhuet ane babhɔnɔ báway yɔ, ndak amay. Bo abhen babhiki sin manyén ayap te nebhómik, bághɔ chon yɔ mámbak maknkay bé achi nyaka ke néne apet apú ne chon ampɛtnsem ndũ nepém.

⁹ Eyo éyàn ye be yéntiki mmũ ámbónη kebon. Bati tándrámot ate ndũ njie εgho tándrámot ene ngɔré wu áchókó are. Njie eyo éte nkwo ndũ bafɔ tándrámot.

¹⁰ Bafɔ batay bágú. Amot achi nepém. Amot achi mfɔ néne. Mbák chí ane ajwi tándrámot abhíkí twɔ. Anánη ántwó ábhák Mfɔ ndũ mómbinjí mpok.

¹¹ Mbák chí nnya ane achi nyaka nepém ke apet apú, yɔ achi mfɔ ane ajwí mánen. Achí nyaka amot ndũ abhen tándrámot. Chon mángwáy yɔ ndak amay.

¹² “Babhaná nya yɔ byo ane oghɔ áte ndũ bafɔ byo abhen bábhiki re chyε bhɔ betan bekem kefɔ.

Κε chəŋ máncɥe bhə ne nnya mbúmbu betan mbə bafə ndũ neŋəkó nywəp nemət.

¹³ Bafə bhə mankem bati byo báká eyəŋ émət bechye betan ebhap ne kefə ekap ntá yi.

¹⁴ Chəŋ bó ne nnya mbúmbu mánte nenu ne Mónkwəmén ne yi ansət awónem amfay yap mbənyune yi ke achi Acha Mfə ne Mfə bafə. Bakonjo bhi chí bo abhen Mandem ábhíjǐ, ayap, ne bákònjo yi ne nti nemət.”

¹⁵ Angel arem ntá ya be, “Manyén ane óghó ngoré-nekə are chókó áte ndũ ngémtáy bho, ne manérékere bho ankem, ne bǝ beyəŋótək menkem.

¹⁶ Chəŋ nnya mbúmbu ne babhan ayi byo ane ate ndũ bafə byo mámpap ngoré-nekə. Chəŋ mánsət yěntiki enyɥŋ ene yi ábhónó, manku yi andəp ebho ewə. Chəŋ mányie nyamwəét eyi ne mánsəŋ yi ne ngó.

¹⁷ Chəŋ bafə byo bhə mánkə nə mbənyune Mandem áku bó mámbón nkaysi amət ndu beku ene yi áyàŋ bə mánkə. Chəŋ mánka ye berə betan ebhen bə babhəŋə mbə bafə amə nnya mbúmbu kpatə menyɥŋ ebhen Mandem atǐ be mémfákáří mémfakari.

¹⁸ Ngoré ane óghó chi nném etək ene mfə ywi ábhónó betan amfáy bafə betəkó mmik menkem.”

18

Mandem atemsi etək Bábilon

¹ Ngó ángel achak ndũ áfú amfay ásəp amik. Abhón beyǎ betan ne bediéré ebhi bere ghə ndũ mmik nkem.

² Arem ne eyəŋ etanatan be, “Erem etək Bábilon ékwen buúp!

Ɛrɔp chi bechɔkɔ befónó bebebɛbɛ.

Ɛrɔp chi bechɔkɔ bebéptí befónó ne bepð kenɛn ɛken
bo babhíkí kɔɲ.

³ Bábilon akwɛn mbɔnyunɛ ákú bð betɔk mɛnkɛm
mányú mmém epúsí yi. Bafð mmík bákù nyaka
nkwɔ epúsí ne yi. Bakðsíɛ mankɛm fá amík bákwxɛn
bð bakáp ɛti epúsí yi.”

⁴ Ngók ye eyɔɲ ɛchak ɛnɛ éfú amfay érɛm be,
“Bðbha, fú ká, mándɔ ɛtɔk Bábilon keka mámfye
mmɛt ndü bebá bo abhɛn bachi arɛ. Fú ká, be
ntɛmsi Mandɛm anɛ átwɔ ntá yi akɛ bhak ne bhe.

⁵ Fú ká mbɔnyunɛ bebá bhap beghaka tɛ amfay,
nɛ Mandɛm ábhíkí ghɔkɔntik bhó.

⁶ Kemé ká ntá bð ɛtɔk Bábilon yɛntiki ɛbéptí ɛnyɪɲ
ɛnɛ bɔ bákú ntá bo bachak. Kemé ká ntá yap ndɔɲ
ɛpay yɛntiki ɛnyɪɲ ɛnɛ bɔ bákú bð bachak. Chye ká
bhɔ mmém amɛn bátáná ndɔɲ ɛpay ndü nkóp anɛ
bó báfyé mmém batanbatan amɛm báchyé bhe.

⁷ Kɛ ka bo Bábilon mámbón ɛsɔɲɔri nɛ nɛdǐ kebho.
Nkúbhé mbɔ ɛnyü bɔ bábhɔɲ nyaka manák,
mpok bápà be bachi manɛm bho nɛ,

mánkɛ nɔkɔ baraká bebá.

Báchi mbɔ ngɔré anɛ árɛm nɛ mmɛt yi be,

‘Nchí mfɔ ngɔré. Mpu kénkwésé!

Mbíkí bhɔɲ mmu anɛ ákway beɲu

mɛndi yi wáwák!’

⁸ “Tɛndu Bábilon ápànyu ɛnyu eyɔ, chɔɲ bebéptí
mɛnyɪɲ ɛbhɛn bétwɔ ntá yi méntwɔ mɛnkɛm ndü
nywɔp nɛmɔt. Mɛnyɪɲ ɛbhɔ chi ɛghorǐ nɛmɛ, nɛ
nsay nɛ basémé nɛwú. Chɔɲ Mandɛm mmu ábhónó
betan mɛnkɛm antán yi. Chɔɲ mánsɔɲ yi nɛ ngó.

9 “Chəŋ bafš mmik abhen mányíé epš nepém, mánkə nəkə barak épusi ne yi mándi, mámfye nekweśé eni mpok bághə móngo ane áfù anko nəkə amfäy ndü yi áśəŋə.

10 Chəŋ erem esəŋəri ene yi achi aré énkə bó mámbón becháy be ékway befakari ne bhə enyu eyə, mánte nekə nesie, mándeme nəkə ne eyəŋ etaŋataŋ be,

‘Erem étək Bábilon, éber ntá ye écha!

Ndü mandú mpok Mandem atémsí wó

ndak ye ámay!’

11 Chəŋ bakšsié fá amik mandi Bábilon tontó mbənyune yš mmu apət apú ane ákù menyiŋ ésyə bhap.

12 Bə etək eyə bákù nyaka batu pú, ne ane silbha, ne batú menyiŋ besəbheri mməet ebhen békət ŋwaŋwāŋwaŋ, ne menyiŋ ŋwaŋwaŋ béchák. Bákù nyaka beyä nden chu ene nkáp menyu ne menyu ene babhìŋi be silk nkwo. Bákù nyaka menək beyä nkáp ne ebhen bébhónó erítí eriep nkwo. Bákù nyaka nkwo menyiŋ ebhen baghoko ne babhaŋá nsək, ne ebhen bághókó ne bróns, ne ebhen esé ne ebhen bághókó ne enyü ntay enen bábhìŋi be mábil.

13 Bəbhə bákù nyaka bawet amen erítí eriep mbə amen bábhìŋi be sínamən, ne ínsens ne mii ne frankinsens. Bákù nyaka beyé ebhen bébhónó erítí eriep ne békə nenyíé nemfəet anyu. Bə bákù nyaka mmém ne bawet ne fláwa nchwi, ne enyu nchwi ane bábhìŋi be wit. Bákù nyaka nkwo mpəŋ ne bághónəmén ne mpəŋóndik ne békárik ebhen mpəŋóndik éyà. Bəbhə bákù nyaka bakwāŋwaŋ nkwo mbə basem.

14 Chəŋ bakōsie mándem ntá böbhə be, ‘Berítí menyih ebhen ókōŋ nyaka berəŋ menkem. Menyih menkem ebhen békù nyaka wə óndí besí bho béchəŋə ne keném eke kenkem keném. Ōpú pere kway beghə bhə wáwák.

15 Chəŋ becháy ménkém bakōsie abhen bákwnéné nyaka bö bakáp ndu bátí menyih ebhap ntá bo Bábilon. Chəŋ becháy ménkem bə éti erem esəŋəri ene bö Bábilon bachi aré, mánte nekə nesie mándi, ne basémé anti mandeme nəkə be,

16 Bö etək Bábilon, éber ntá yeka echa! Bákù nyaka batu pú ne ane silbha ne batù menyih besəbheri mmæet ebhen békòt ŋwanŋwāŋwan ne menyih mwanŋwan bechak. Bákù nyaka beyă nden chu ene eya nkáp ne echak menyu ne menyu.

17 Ndù mόνeneŋkó nywəp amət keném eken kenkem kérəŋ.’

“Böbati baya bachwi ne böbati bakü betik amem áchwí, ne bakü betik amem áchwí ne bakōsie abhen bachi amem áchwí báté nekə nesie.

18 Ne mpok ane bághó mόνgo ane áfù ndù ngó ane ásəŋ etək Bábilon chəŋ mánde rem ne eyəŋ etaŋataŋ be, ‘Tě mmik abhó, yě etək ebhíkíre ghaka mbə nném etək ene.’

19 Chəŋ mandi kebho mánto nəkə mfok anti betón kebho eken kechi bhə anti. Chəŋ mandi nəkə be, ‘Erem etək, ebep ntá ye echa. Etək ene ke ékú böbhen babhəŋə bakáp. Ndù mόνeneŋkó nywəp amət, érəŋ enkem!

20 “ ‘Mfay, bónə maŋák. Bö Mandem ne bönto ne baremé kepñti, bónə ká maŋák mbənyune Mandem achóŋtí Bábilon éti bebépti menyih ebhen yi ákú bhe.’ ”

²¹ Angel ane ábhónó beyǎ betan asot ye ereme ntay enen nechi mbə ntay bekək menyih amese amem manyu, arem be, “Enyu ené ke básot chon erem etək Bábilon mánder amik ne betan, bǒ kerepere kway beghə yə.

²² Ne yě mmu apú pere ghók chon eyonó nekín ne beyonó bakwǎy bakway, ne beyonó babhan, ne beyonó mmba are. Ndǔ etək egho eyə yě mmǎ eka apet apu. Ndaká nchwi bekək ámay ne batay békók nchwi apu pere chye eyon.

²³ Yě erónó épú pere ghə amem etək eyə. Manák amen ábhək mpok mmu abhay ngoré apú pere bhák aré. Chon émfakari enyu eyə ne Bábilon mbonyune bakǎsié bhi abhen báchá báchá mankem bátwə nta bǒ mmik mankem ne bapu.

²⁴ Mandem atémsí bo etək Bábilon mbonyune bó ke báwáy baremé kepǎnti ne bo Mandem bachak mankem. Manon bǒ mmik mankem abhen bə baway achí bə anti.”

19

¹ Angel ánáná nókó enyih ene yi árəm, ngók ewat mbə ene ngemtay-bǒ amfay ndǔ bábik be, “Haleluya! Yí ke ápémé bhesε. Kenókó ne betan bechi amó Mandem.

² Achí mmu tetep ne áchyè ntémsí enyu ene echi sayri ne chak. Anáná achye ntémsi ntá nném ngoré-nekə ane áchǎnti mmik nkem ne baraká kebhare yi. Akémé kémbé bǒ betok abhi abhen ngoré wu ákú baway.”

³ Ngémtay bǒbhə bápət babho bebik mándeme nəkə be, “Haleluya! Məngo ane áfù Bábilon ákə amfay mpoknkem.”

⁴ Bõbatí bhõ esã nsem manwi ne menyin menwi ebhen béchi nepém bákwen besí Mandem mmu achi chõkõ ndũ enõkõ kefõ eyi mánchye nõkõ yi kenõkõ be, “Amen. Haleluya.”

Jñn aghõ epã nebhay Mõnkwõmen

⁵ Ngók ye eyõh ene éfú ndũ enõkõ kefõ érèm be, “Bẽ bõbetok Mandem mankem ne be bho báchyè yí kenõkõ, maném bho ne ndéndeme bho, bití ká Mandem aywesε.”

⁶ Ngók yé ewat ene ngémtáy bho ene echi mbõ ewaré tutunyén ne mbõ nefan ane ásà. Bõbhõ báre bik be, “Haleluya! Mandem Acha Betan Menkem aywesε achi Mfõ bõ mankem.

⁷ Sénák, sénák tontó, sénchye yi kenõkõ mbõnyune mpok nebhay Mõnkwõmen akway, ne ngõré ywi anán atõntí mmæt.

⁸ Mandem achyé ngõré mbi befyε nkú mwanmwan ane ábhíkí bhõh bakwap.” Nden eyõ éte ndũ menyin ebhen béchi chak ebhen bo Mandem bákà.

⁹ Angel wu arem ye ntá ya be, “Sín enyin ene amik. Eri echa ntá bo abhen mánáká bhõ ndũ epã nebhay Mõnkwõmen.” Arem nkwõ be, “Beyõh ebhen bechi tetep. Béfu ntá Mandem.”

¹⁰ Nkwén bekak ebhi ndũ bechye yi kenõkõ, ke aghati me be, “Óké kũ nõ wáwák! Me nkwõ nchí chi nkubetik mbõ wõ. Nchí chí nti mmu ane nte kpírí ndũ menyin ebhen Yesu áká bo bárinjí. Mandem ké óbhõjõ béchyé kenõkõ.” Menyin ebhen Yesu áká bo barinjí ke béchye baremé kepinti Mandem betan beghati bho Eyõh Mandem.

Jōn aghò mmũ ane ákò mpw̃ndík ane p̃p̃p̃

11 Ngó ye be mfay anéné. Ngó mpw̃ndík ane p̃p̃p̃ are. Mmũ ane ákò yò aka nnyén be Mb̃ere baryep ne Ane Teter. Achyè bo ntemsĩ enyu ene echi chak. Ne enyu eyò ke yi ánù ne bõmpap abhi.

12 Amík ayi ághò mbò nerí-ngo. Beyã ntã-kefò echi yi anti. Básĩn nnyén yi amuet enén yẽ mmu abhíkí riñi, ébhíkí fuet chi yimbõn.

13 Ewet ene yi afyé ebhak ene bábáy amem manon ne nnyén enen bo bábhĩñi yi nébhák be Eyõn Mandem.

14 Bakwó batemé nenu abhen mfay báre koño yi. Bábhak amfay mpw̃ndík p̃p̃p̃ ne nden p̃p̃p̃ amuet ené ébhíkí bhõn bakwap.

15 Akparenja ane ácháp are fú yi anyu. Akparenja wũ ke yi ásot anu ne bõ yẽntiki etok ansot awónem. Chõn yi ankém kefò amfáy yap ne mónókó kefò ane baghoko ne esé awó. Chõn anjati bhó amik mbò báyàt keremé grep amem neyaré grep ndu betõn be Mandem Betan Menkem abenti tontó.

16 Básĩn nnyén ndũ nkú yi ne ndũ ebhók anákak eyi ene nefi. Nébhák be, “Mfò bafò ne Acha Mfò.”

17 Ngó ye ángel tẽ amem mmok: Anak kenem kenkem ekén kéré amfay ne eyõn etanatan be, “Twó ká manchem manyíe epã egho ene Mandem ánáká.

18 Twó ká mãnyie nyamwuet bafò ne nyamwuet bõbati ne ane maném bho ne nyamwuet batemé nenu ne nyamwuet mpw̃ndík ne bo abhen bákò nyaka yò. Twó ká mãnyie nyamwuet bõ mankem ené bo abhen bapu basem, ne ené bo abhen bachi basem, ené ndéndeme bho ne ené maném bho.”

¹⁹ Ngó yé nnya mbám̄b̄m̄ ne baf̄ mm̄ik ne bakwó batemé nenu bhap ndu báchè̄m nebh̄ūet am̄ot be manu ne mmu ane ákò mp̄ōnd̄ík ne batemé nenu bhi.

²⁰ Bákém nnya mbám̄b̄m̄ yó ne ndem̄ek̄ep̄inti nsé mmu ákù nyaka menyin̄í maknkay besí nnya mbám̄b̄m̄. Enyu yó kě yi ár̄w̄ō bho, báká be mámfyé bh̄o er̄ñ̄ ené nnya mbám̄b̄m̄ am̄ūet ne báchyé ntí ako yi kenókó. Bakem n̄ok̄o nnya mbám̄b̄m̄ ne ndem̄ek̄ep̄inti nsé báḡūep̄ bh̄o, am̄ík anti fúú, amem nep̄ingo ane ádù ne sólf̄ō.

²¹ Akparenja ane áfù anyũ mmu ane achi ndũ mp̄ōnd̄ík ane pépép awáy baf̄ō bh̄o ne bakwó batemé nenu bhap. Ne ken̄en̄ ek̄o kenkem kényíé ber̄en̄é bawú, kejwi.

20

Enȳñ̄ ene ebh̄ō befakari ndũ mamié nka am̄ot (1000)

¹ Awu áf̄ūér̄é nókó, ngó ángel ndũ áfú amfay ásèp amik. Akém efin̄í nepi enen nebh̄iki bh̄ōñ̄ ngwenti.

² Akém nnyó ane te nyaka, yó ne achi mf̄ō befónó bebúb̄eb̄m̄ ne báb̄h̄in̄i be Satan agwót ne ngem. Abhak enyu yó ndũ mamié nka am̄ot.

³ Agúép̄ yi amem nepi enen nebh̄iki bh̄ōñ̄ ngwenti. Achók nyũ nepi, aghaṇa, be Satan áké bh̄ōñ̄ mbi bef̄ū are and̄ak̄ amb̄i ber̄w̄ō b̄ō mm̄ik mankem. Ebhak be Satan abh̄ōñ̄ bebhak amem nepi k̄p̄ate mamié nka am̄ot amf̄ūet ke mand̄ō yi ndu m̄omb̄in̄i mpok.

⁴ Ngó ye menókó kef̄ō. Báchyé bo abhen bach̄ok̄o are betan̄ ndu bebhak baf̄ō. Ngó nk̄w̄ō befónó bo

abhèn báwáy nyaka mbənyunε bághati bo tətεp anε Yesu áká bo mandñj, nε έti Eγωñ Mandεm. Bə bábhíkí chyε nyaka yě nnya mbúmbu yě mandεm nsé yi kenókó. Nε bə keka mámfye eriní nnya mběmbe yě ndũ bafó yap nε yě ndũ amə yap. Bápétnsem ndũ nepém bábhak bafə nε Kristo ndũ mamié nká amət.

⁵ Bo bácháκ mankem abhèn bágú kepetnsem ndũ nepém mpok eyə. Mamiε nká amət abhəñ nyaka befaet kpik. Nεperénsem ndũ nepém enen bo Mandεm nébhak ye nεperénsem ndũ nepém enen mbi.

⁶ Chəñ éndi encha ntá bo abhèn Mandεm akε mánjámbi mampetnsem ndũ nepém. Báchi nyánjá nε nεwú enen nejwi apay népú kway betək bhə. Chəñ bə mámbak bachiákap Mandεm nε Kristo. Chəñ bó mámbak bafə nε Kristo ndu mamié nka amət.

Jñn aghó enyũ ndaká Satan amay

⁷ Mamié nka amət yə áfúéré nókó, mándə Satan amfu ndũ kenəñ ekεn bafye yi aré.

⁸ Yi amfú aré andək berwə bə betək mεnkεm. Bábhñj betəkó mmik ebhə be Góg nε Mágəg. Satan anchem ye bə betək ebhèn mankem ndũ nebhuet amət be mandək nenu nε Mandεm. Bə betək ebhə báya mbə έsiép ene echi angəkə manyu.

⁹ Bəbhə bárók mbanj enkεm bákáp etək ene bo Mandεm bachi arε, nə chi, etək ene Mandεm akəñə. Kε ngó áfú amfay ndũ nebu ásəñ bə kurukotok.

¹⁰ Básət mfə befónó bebú mmu árwə nyaka bo mámése amεm nepñgó anε ádu nε ekém sálfo. Mámése yi ndũ nebhuet anε mámése nnya mbúmbu

ne baremé kepǎnti nsé. Aré, bábhak ndũ bebě ngó ane ásòh bho beti ne ngósi.

Jǎn aghó manyé ane ngwenti

¹¹ Awu áfáéré nókó, ngó erem enókó kefo ene pépép ne mmu ane achi are chókó. Mfäy ne mmik mánëmsi besí bhi. Bákerere kway begho mfay ne mmik.

¹² Ngó ye bawú, maném bho ne ndéndemé bho. Bábhak tē besí enókó kefo. Mánéne bekáti. Mánéne ekáti echak nkwo, nò chi ekáti nepém. Bátán bo abhen manan bagu nyaka békóhò menyih ebhen yěntiki mmũ wap ákũ, mbò enyu basihì amem bekáti.

¹³ Bo abhen bábu nyaka amem manyu barok nkwo be mántan bò. Báfú ndũ newú ne etókó bawú, bátán bò mankem bekoñò menyih ebhen bò báká.

¹⁴ Mámése ye Newú ne Etókó Bawú amem nepingo. Aré kē newú enen nejwi apay nēchi.

¹⁵ Yě agha ane nnyén eni nepu amem ekáti nepém, básót yi báguép amem nepingo.

21

Jǎn aghó mmik nkò ne mfäy nkò

¹ Ngó ye mfäy nkò ne mmik nkò. Mfäy ane mbi ne mmik ane mbi mánán mánëmsi nyaka. Manyu nkwo kerere bhák.

² Ngó Yerúsalem nkò, etók Mandem, ndu éfú am-fay ntá yi étwò amik. Bághóko yo érí mbò ngósòh ane basòbheri, achòkò anon nòkò mmu ane ábhóhó bebhay yi.

³ Ngók eyòh etanatan. Éfú ndũ enókó kefo endeme nòkò be, “Ghó ká, bechókó Mandem bechi nenti

böbhi. Chəŋ yi ambak ne bhó, ne bó mámbak böbhi. Ne chəŋ mbəŋ Mandem ambak ne bhə.

⁴ Chəŋ antese bó babhese mankem amík, newú keperere bhák. Nedí kebho ne bawú bédi keperere bhák, ne bo keperere ghok bebe mbənyune menyin besí bérəŋ.”

⁵ Mmu ane achi chəkə ndü enəkó kefə arem be, “Ghó ka, mékə menyin menkem mémbák beko.” Arem nkwo ntá ya be, “Síŋ beyəŋ ebhen amik mbənyune béchí tetep ne chí menyin ebhen mmu ábhóŋó ménoko.”

⁶ Aghati me be, “Ndak ámay! Mme kë nchí Alfa ne Omega, Mme ke nchí kə yəntiki enyin émbón nebhənet ne ngwenti. Ntá mmu ane manyier ákwak, məchye manyier ndéndem. Manyier mə ənyay ndü mbokó manyier amen áchye nepém.

⁷ Chəŋ nkə enyu ene ntá mmu ane ánú asot awónem. Chəŋ mbak Mandem aywi, yi ambak məwa.

⁸ Ke mbák chí yəntiki mmu ane ábhíkí bhón netanánti, ne yəntiki mmu ane átiknsem ntá Yesu, ne mmu epúsi, ne yəntiki ngwayti bho, ne mmü epusi, ne yəntiki münjə, ne bö babú, ne mmu ane áchye kenókó ntá mandem achak, ne basénsi mankem. Bö mankem abhen bákə menyin ebhen, chəŋ ntémsí yap ambak amem nepingó ane ádu ne sólfə. Ntémsí yə, chi newú enen nejwi apay.”

Jón aghó Yerúsalem nko

⁹ Angel amət ndü abhen tándramət abhen bakeme bekwəp ebhen bejwi ne beghori ebhen ngwenti tándramət atwó aghati me be, “Twó ntón wó ngərə ane Mónkwəmen ábhay.”

10 Angel apəkə me ndü Efónó akó amfay eremé njie ngo. Atón me Yerúsalem, etək Mandem, ndu éfú amfay ntá yi ésèp amik.

11 Etək ére ere ghəw énkət nəkə mbə ntay enen néghəw enen bábhìjì be Jaspá, ne éñanari nəkə mbə glas. Bediéré bhə bebhak bediéré Mandem.

12 Etək ébhón ereme nkok ane akabhe yə. Nkók wu asap amfay. Abhón manyübhá byó ne apay. Yéntiki nyü-ebhá ábhón ángel ane ábhábhəri wu. Básìjì manyén manéréket Israel byo ne apay enyu ené yéntiki nyübhá ábhón eni nnyén.

13 Manyübhá abhak arat. Arát ábhak ebhě ene mmok áfu, arat ebhě mmok ánèm. Arát abhak ebhě mfay, arát anefu ábhak ebhě nten.

14 Nebhúéré mmik ane nkók áte amfay abhón batay byo ne apay. Básìjì byo ne apay ndü batay yə. Manyén yə abhak ané bönto Mónkwəmen byo ne apay.

15 Angel ane árèm ne me akém enək beyenti menyin awə. Enək eyə ebhak ene pú. Ayenti etək ne enək eyə. Ayenti nkwo manyübhá ne nkók.

16 Besabhé etək ne bechikí etək bebhak nejye. Angel ayenti etək ne mónək eywi. Besabhé mfáy bebhak nejye ne besabhé etək ne bechikí etək, nə chi bəkilometa nka epay ne hóndret enwi (2,400).

17 Angel ayenti nkók nkwo. Abhak bəmeta besa berat nsem batandat. Ayenti mbə enyü bakwāñwan báyènti menyin.

18 Báté nkok ne batay ñan ane bábhìjì be jáspa. Mbəjì etək ebhak chi ne pú, éñanari nəkə mbə glas.

19 Básót menyü batay ñan byo ne apay báhóko nebhúérémmik be andi amík. Enyü ntay

νεμῶτ νέbhák Jáspa, ενεν nejwi apay νέbhák sáfaya, ενεν nejwi arat νέbhák agate, νε ενεν nejwi anwi νέbhák émeral.

²⁰ Enyũ ntay ενεν nejwi atay νέbhák óniks, ενεν νέjwí atandat νέbhak kanélian. Ενέν νέjwí tándrámῶτ νέbhák krísolayt, ενεν nejwi άνεν νέbhak béril. Ενέν νέjwí νέnenamῶτ νέbhák tópas, ενεν nejwi byo νέbhak krisópras. Ενέν νέjwí byo νε νεμῶτ νέbhák jásint, ενεν nejwi byo νε apay νέbhak ámetis.

²¹ Bághókó manyũbha byo νε apay νε batay beyă nkáp anε bábhĩjĩ be péł. Yěntiki nyũbha abhak ntay péł νεμῶτ. Nkəngə abhak pú pú, aŋaŋari nəko mbə ékírísú.

²² Nke ghó ekerákap Mandem amem etək mbənyune ekerákap Mandem ene mánikmæet are chi Mandem Acha Betan Menkem νε Mónkwəmen.

²³ Ntí apu bebhəŋ mmok νε ntaŋ aré mbənyune bediéré Mandem béghò aré νε Mónkwəmen achi eyĩ erəŋə.

²⁴ Chəŋ bə mmik mankem mánkə ndũ bediéré etək eyə. Chəŋ bafə mmik mǎnchwe amem νε kenókó ekap.

²⁵ Chəŋ manyũbha ambak fúú mpoknkem. Beti bépú bhak are.

²⁶ Chəŋ bə mándək are νε berítí menyĩŋ νε keném eken betəkó mmik.

²⁷ Ke yě ébéptí enyĩŋ épú chwe are. Bo abhen bákə barak abúabə νε basənsə bápυ chwe aré. Bo abhen bǎchwe are chi bo abhen básĩŋĩ manyén ayap amem ekáti nepém ene Mónkwəmen.

22

¹ Angel átón ye nnyén negho enén manyiebhé nepém. Nére ñañari mbə amanjá nebu. Néfú ndü enókó kefə Mandem ne Mónkwəmen.

² Nére fuet néntí nkəngə etək. Enək nepém ébhak angəkənyén ndü bebhe bépáy. Ebhón menyü kepeμένək byo ne kepay, ne ényü kepepe yéntiki ntañ ndü mmíé. Beyé bhí chi babhé amen ábù bə betək menkem.

³ Yé enyih ye mmu ane Mandem árémé be eyak embak ne yi apu kway bechwe ndü etək egħo eyə. Enókó kefə Mandem ne Mónkwəmen ke ebhak chəñ aré.

⁴ Chəñ mángə besí Mandem ne chəñ nnyén eni nembak ndü bafó ayap.

⁵ Beti bépú pəre bhak chəñ aré. Nti apu bebħəñ erəñə ne mmok mbənyune bediéré Mandem béghə aré. Ne chəñ bəbetok Mandem mámbak bafə mpoknkem.

Yesu arem be, “Métwə”

⁶ Angel wu aghati ye me be, “Menyih ebħen bechi tetep ne chí menyih ebħen mmu ábhónó menoko. Mandem Acha mmu áchyè Efónó yi ntá baremé kepñti ke átó ángel bé ántón bəbetok abhi menyih ebħen bebħəñə bəfákári mandú mpok.”

⁷ Yesu árəm be, “Ghók ká, métwə mandú mpok! Eri echa ntá mmu ane ábhəre menyih menkem ebħen bechi amem ekáti ene. Yó érəm eti menyih ebħen bebħəñə befakari.”

⁸ Mmə Jǎn, ke ngókó menyih ebħen ne ngó bhó ne amík. Mpok ane ngókó ne ngó bħo, nkwen bekak ángel ane átón me bhə ndu bechye yi kenókó.

⁹ Κε yí aghati με βε, “Κέχγε με κενόκό wáwák! Nchí chí mǎbetok mbɔ wɔ ne bǎmaye abhen bachi baremé kepǎnti, ne mbɔ bo abhen bábhàre menyiy ebhen básinjí amem ekáti ene. Chié κενόκό chi ntá Mandem.”

¹⁰ Ángel wu aghati με enyiy βε, “Κέσε ekáti nénép eyɔ ne ébháne βε menyiy ebhen ósínjé amem mémbák bhésé bhésé.”

¹¹ Bakǎ bebú mándək ambi bekɔ bebú ebhap, bepǔ bho mándək ambi bébhak bepǔ bho. Bo abhen bachi chak besí Mandem mándək ambi bekɔ menyiy ebhen bechi chak ne bo abhen bachi nyánjá mándək ambi bebhak nyánjá.

¹² Yesu arem γε βε, “Ghók ká, métwò mandú mpok! Nchí twó ne akap βε nkáp yǎntiki mmu békónɔ betik ebhén yi áká.

¹³ “Με κε nchí Alfa ne Jmɛga! Με κε nchí Ambé ne Ansem. Με κε nchí ndü Nebhǒnet ne Ngwenti yǎntiki enyiy.” *

¹⁴ Eri echa ntá bo abhen básó nden éyap βε mánkwayé bébhəj betəj befuət ndü manyübha ane etək eyɔ mǎnchwe amem manyié kepem ekén énokó nepém.

¹⁵ Mbák chí bo abhen bachi mbɔ mmú, ne bǔ babú, ne bǔ epúsi, ne bawáy bho, ne bo abhen bákónɔ bəmandem nsé, ne bo abhen bekəjɔ nsé ne básense, bó mankem bábhak chi neffi.

¹⁶ Yesu arem βε, “Mme Yesu nto ángel wa ntá yeka beka bǔnkwɔ bha βε ángátí bhe menyiy ebhen. Nchí nkanjánək ne ebhárémɔ Mfɔ Debhít, nchí nembě ŋəŋəj enen neyinywɔp.”

* **22:13** “Nebhǒnet” ne “Ngwenti” chí enyiy émot mbɔ “Alfa ne Jmɛga”.

17 Εφόῳ Mandem νε Ngwéré ane Mónkwōmen bárem ntá Yesu be, “Twó!”
 Bě bo bǎghòk enyiyi ene,
 Dem ka nkwó bé, “Twó!”
 Bě bo manyiep ákwák be, twó ká.
 Twó ká mǎnyú
 manyiebhé nepém.

Βεγῶῃ ngwenti

18 Mme Jǫn, nchí semti yěntiki mmu ane ághòk beγῶῃ ebhen bechi amem ekáti ene ebhen bérèm ěti menyiyi ebhen bébhóῃ befakari. Mbák mmu ámáká enyiyi ndũ ebhen bechi amem ekáti ene, chῶῃ Mandem amaka yi ntemsi achak. Chῶῃ antemsi yi νε beghori ebhen ntáká amem ekáti-νε.

19 Ne mbák mmu áfééré enyiyi ndu ebhen bechi amem ekáti ene ěti menyiyi ebhen bebhῶῃ befakari, chῶῃ Mandem amfere aywi ákóré ndũ enókó nepém νε ndũ etókó Mandem.

20 Yesu mmu ákú bo mandiyi menyiyi ebhen árèm be, “Nchí twó mandú mpok!”

Amen. Yesu Acha, twó!

21 Berĩndu Yesu Acha mémbák νε bo Mandem mankem. Amen!

Ekáti Nku Nkɔ

New Testament in Kenyang (CM:ken:Kenyang)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kenyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kenyang

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
0a400be4-2dfe-565d-bdea-5f3d59d48520